

Jaarverslag 2006

Stichting Pensioenfonds IBM Nederland

Inhoud

Kerncijfers	4
Personalia	5
Voorwoord	6
Verslag van het bestuur	7
Hoofdpijnen in 2006	8
Resultaten	8
Reglementswijzigingen	8
Strategische beleggingsmix en garantie	11
Principes Goed Pensioenfonds Bestuur	11
Organisatie	13
Bestuur	13
Directie en medewerkers	14
Beleggingscommissie	14
Deelnemersraad	15
Geschillencommissie	16
Ontwikkeling na balansdatum	16
Indexatie in 2007	16
Klachten	16
Mediation	17
Mutaties in 2007	17
Regelgeving	18
Wet VPL	18
Pensioenwet	19
Overige onderwerpen	20
Fondsdocumentatie	22
Beleggingen	24
Algemeen	24
Beleggingsbeleid	25
Vermogensbeheer	26
Risicomanagement	29
Pensioenen	30
Samenstelling rechthebbenden	30
Ontwikkeling technische voorzieningen	32
Waardeoverdrachten	32

Communicatie	33
Wijziging pensioenregelingen	33
Gedrukte communicatie	34
On line communicatie	34
Vorbereidingen op Pensioenwet	34
Jaarrekening	35
Balans	36
Staat van baten en lasten	38
Kasstroomoverzicht	39
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	40
Toelichting op de balans	43
Toelichting op de staat van baten en lasten	48
Actuariële analyse	50
Overige gegevens	51
Doelomschrijving	51
Financiering	51
Beloning bestuurders	51
Vermeldingen ingevolge artikel 96 Pensioenwet	51
Actuariële verklaring	52
Accountantsverklaring	54
Summary of the Annual Report	55
Verklarende woordenlijst	68

Kerncijfers

Financiële gegevens per 31 december (x 1 miljoen euro)	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997
Beleggingen	3.099	2.921	2.495	2.263	2.046	2.665	2.933	3.035	2.582	2.367
Pensioenvermogen (excl. Persoonlijk Pensioen Kapitaal deelnemers)	3.088	2.905	2.553	2.354	2.152	2.526	2.828	2.925	2.474	2.249
Voorziening pensioenverplichtingen (excl. Persoonlijk Pensioen Kapitaal deelnemers) ¹	2.164	2.215	2.086	2.048	1.953	1.761	1.694	1.647	1.603	1.527
Directe beleggingsopbrengsten	50	43	32	51	55	75	85	83	73	64
Premie-inkomsten	61	97	130	122	159	8	3	14	4	17
Omzet	111	140	162	173	214	83	88	97	77	81
Pensioenuitkeringen	128	120	119	118	106	99	92	86	80	75
Dekkingsgraad tegen rekenrente van 4%	142,7%	136,3%	122,4%	114,9%	110,2%	143,5%	166,9%	177,6%	154,4%	147,2%
Dekkingsgraad tegen marktrente	147,3%	131,2%								
Direct rendement ²	1,8%	1,7%	1,4%	2,4%	2,2%	2,7%	2,8%	3,4%	3,3%	3,7%
Totaal rendement ³	9,5%	15,7%	8,7%	10,2%	-16,2%	-6,1%	3,4%	23,0%	14,1%	25,7%
5 jaars-rendement (meetkundig)	4,9%	1,8%	-0,5%	2,0%	2,7%	11,3%	16,9%			
Aantallen per 31 december										
Actieve deelnemers	4.713	4.873	4.803	5.135	4.045	4.614	4.612	4.905	4.794	4.126
Premievrije polissen	5.991	5.931	5.423	5.303	5.105	5.005	4.779	3.978	3.742	3.555
Ingegane pensioenen	4.155	4.012	3.814	3.765	3.703	3.492	3.361	3.188	3.014	2.870
	14.859	14.816	14.040	14.203	12.853	13.111	12.752	12.071	11.550	10.551
Indexatie pensioenen per 1 januari ⁴										
FlexPensioenreglement	1,54%	0,55%	1,86%	3,41%	3,71%	4,25%	1,70%	-	-	-
IBM Pensioenreglement	1,54%	0,55%	1,86%	3,41%	3,71%	4,25%	1,70%	1,44%	2,55%	1,50%
Bij AMEV achtergebleven polissen	1,54%	0,55%	1,75%	1,75%	1,75%	2,12%	1,70%	1,44%	2,32%	1,50%
Indexatie middenloos per 1 januari ⁵										
FlexPensioenreglement	1,54%	0,55%	1,86%	3,41%	3,71%	2,93%	1,70%	-	-	-
Aantal medewerkers per 31 december										
Fulltime	11	9	9	13	13	11	13	13	10	9
Parttime	11	12	11	9	7	8	5	4	4	2
Gemiddeld fulltime equivalent	19,1	18,3	18,9	19	18,4	16,8	16,1	14,6	12,2	11,2

1) Op basis van een rekenrente van 4% (2005 tegen lagere marktrente).

2) Het direct rendement bestaat uit interest en dividend.

3) Het totaal rendement bestaat uit het directe rendement vermeerderd met waardewijzigingen.

4) De indexatie per 1 januari 2007 bedraagt 0,79% voor zowel het IBM Pensioenreglement als het FlexPensioenreglement. De indexatie per 1 januari 2007 voor de bij AMEV Levensverzekering N.V. (AMEV) achtergebleven polissen bedraagt 1,43%.

5) De indexatie per 1 januari 2007 van het middenloos bedraagt 0,79%.

Personalialia (per 22 juni 2007)

Bestuur

P.N.J. Snoek, voorzitter
 S. Gerbrandy, vice-voorzitter
 J.G.C.M. Wijffels, secretaris
 H.M. Kempers, vice-secretaris
 R. Duijker
 D. Nieuwkerk

Directie en secretariaat

R. Hommes, directeur
 K. Verloop, adjunct-directeur
 R. O. J. Melching, secretaris fonds

Beleggingscommissie

J. M. Overmeer, voormalig directeur beleggingen en lid directie AEGON Nederland N.V.
 H. Couvreur, pensioenconsultant IBM Retirement Funds EMEA te Londen
 P.G.E. van Gent, vermogensbeheerder Bedrijfstakpensioenfonds Metalekro
 P. Menco, algemeen directeur De Eendragt Pensioen N.V.
 W.T.M. Molle, voormalig voorzitter directie ECORYS Holding B.V. te Rotterdam

Deelnemersraad

Namens de werknemers

R. Houweling, voorzitter
 A.J. Brink, vice-voorzitter, tevens vice-secretaris
 Mw. E.M.J.B.M. van Dongen
 H.P.J. Joris
 W. Lassche
 Mw. E.P.M.J. Pouw
 A.S. Smit
 P. M. Vijfhuizen
 M. Vreeken

Namens de gepensioneerden

H.J. van Aerle, secretaris
 Th. Guinau
 J. Meek
 G.G.M. de Kleijn
 P.P. Strucks
 J.W. van Vianen

Geschillencommissie

Mw. E. Blom-Hennephof
 J. Tullemans
 J. Wassenaar

Actuarissen

Mercer Human Resource Consulting B.V., Amstelveen
 Watson Wyatt Brans & Co., Amstelveen, raadgevend actuaaris

Accountant

Ernst & Young Accountants, Den Haag

Voorwoord

Goede resultaten hebben in 2006 geresulteerd in een totaalrendement op de beleggingen van 9,48 %. In combinatie met de waardering van de pensioenverplichtingen op basis van 4% rekenrente heeft dit per ultimo 2006 geleid tot een stijging van de dekkingsgraad tot 142,7%.

Het afgelopen boekjaar is in belangrijke mate gedomineerd door de per 1 juni ingevoerde aanpassing van de verschillende pensioenregelingen, als gevolg van de wet VPL (afschaffing vroegpensioen en invoering levensloop) in combinatie met aanvullende aanpassingen om de kosten van deze regelingen naar de toekomst toe voor IBM Nederland B.V. betaalbaar te kunnen houden. Als gevolg hiervan heeft het fonds veel tijd besteed aan de voorbereiding en invoering van de nieuwe regelingen. Daarnaast is de indexatie afhankelijk gemaakt van de dekkingsgraad van het fonds in plaats van het overrendement. Het fonds is betrokken geweest bij de diverse vormen van communicatie over de aanpassingen aan zowel deelnemers als inactieven.

In 2006 is tevens een aanvang gemaakt met een analyse van de samenhang tussen premie-beleid, indexatiebeleid en beleggingsbeleid zoals door het per 1 januari 2007 ingevoerde Financieel toetsingskader wordt vereist. Op basis van deze analyse moet vastgesteld worden of deze beleidsvormen met elkaar in balans zijn c.q. welke aanpassingen daarin dienen te worden aangebracht.

Op het gebied van goed pensioenfondsbestuur heeft het bestuur in 2006 besloten over te gaan tot invoering van het zogenoemde 'one-tier' model. Dit betekent dat de huidige fondsdirectie als uitvoeringsverantwoordelijke tot het bestuur zal toetreden met als toezichthouder het huidige bestuur. Dit nieuwe model wordt per 1 juli 2007 ingevoerd.

De ontwikkelingen in 2006 hebben een groot beroep gedaan op de medewerkers van het fonds. Zij hebben deze met veel inzet, creativiteit en flexibiliteit opgepakt, zonder welke het fonds niet tot de prestatie had kunnen komen die in 2006 is geleverd.

In januari 2007 is de heer B. Ferwerda afgetreden als bestuurslid. Hij heeft sinds 1 maart 2001 deel uitgemaakt van het bestuur. Een woord van dank voor zijn bijdragen in de afgelopen jaren is hier zeker op zijn plaats.

Namens het bestuur,

P.N.J. Snoek, voorzitter

Verslag van het bestuur

Hoofdpijnen in 2006

Resultaten

Het fonds heeft het jaar afgesloten met een totaalrendement op de beleggingen van 9,48%. Na een voorzichtige ontwikkeling van het rendement gedurende het jaar, hebben vooral de maanden oktober en december een forse stijging van het resultaat laten zien.

Ultimo 2005 bestond er geen reservetekort meer bij het fonds. Als gevolg daarvan heeft IBM Nederland B.V. ('IBM') in 2006 boven de reguliere pensioenpremies geen extra stortingen meer verricht. De dekkingsgraad per eind 2006 op basis van 4% rekenrente voor het contant maken van de bestaande pensioenverplichtingen, bedraagt 142,7%. Bij waardering op marktwaarde van die pensioenverplichtingen bedraagt de dekkingsgraad 147,3%.

Reglementswijzigingen

Algemeen

Het afgelopen jaar heeft vooral in het teken gestaan van de reglementswijzigingen die per 1 juni 2006 hebben plaatsgevonden. Door invoering van de Wet aanpassing fiscale behandeling VUT/Prepensioen en introductie Levensloopregeling per 1 januari 2005 ('wet VPL') is de fiscale begunstiging van pensionering vóór 65 jaar afgeschaft. Dit heeft geleid tot het verhogen van de normale pensioenleeftijd van de deelnemers van 60 naar 65 jaar. Voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 is een overgangsregeling getroffen, waardoor voor hen het oude fiscale regime is blijven gelden en de pensioenleeftijd van 60 jaar is gehandhaafd.

Tegelijk met de aanpassingen als gevolg van de wet VPL speelden ook de wensen en verlangens van IBM in verband met de continuïteit en financierbaarheid van de pensioenregelingen. Dit houdt verband met het feit dat IBM zich heeft getransformeerd van een hardware/softwarebedrijf naar een organisatie die primair op services is gericht, waar enerzijds sprake is van lagere winstmarges en anderzijds een verhoging van de arbeidsintensiviteit, hetgeen meer personeel met zich meebrengt. Daardoor leggen de personeelskosten, waaronder de pensioenlasten, een steeds hogere druk op de resultaten van de onderneming. IBM achtte daarom een extra versoering van de pensioenregelingen noodzakelijk.

DE REGLE-
MENTS WIJZIGINGEN HEBBEN
PER 1 JUNI
2006 PLAATS-
GEVONDEN

Na een vergelijkend onderzoek met de pensioenregelingen van haar concurrenten heeft IBM een nieuwe, marktconforme pensioenregeling -het BasisPensioenreglement- geïntroduceerd. Deze regeling heeft de instemming verkregen van de Groeps-ondernemingsraad ('GOR') van IBM. Daaraan is een compensatieregeling van IBM voor bestaande medewerkers gekoppeld voor de versoeringen die niet het gevolg zijn van de wet VPL.

Alle IBM medewerkers die op 31 mei 2006 pensioen opbouwden bij het fonds en geboren zijn op of na 1 januari 1950, zijn per 1 juni 2006 overgegaan naar het BasisPensioenreglement. De waarde van hun reeds opgebouwde pensioenaanspraken is collectief omgezet naar het nieuwe reglement en onaangetast gebleven. Zij vormen de deelnemers A en B van het nieuwe reglement, waarbij deelnemers A zijn overgegaan van een eindloonsysteem naar een middelloonregeling. Voor deelnemers B is een 'hybride' regeling blijven gelden, gebaseerd op een middelloonregeling in combinatie met een beschikbare premiereregeling. Nieuwe IBM medewerkers vanaf 1 juni 2006 nemen deel aan dit reglement als deelnemers C. Het betreft hier een volledige beschikbare premiereregeling. De medewerkers geboren vóór 1 januari 1950 zijn deelnemer gebleven aan hun oude reglement.

Gewijzigde indexatieregeling

Het ambitieniveau van de indexatie is voor alle deelnemers aan de pensioenregelingen (de 'actieven') en voor de slapers en gepensioneerden ('de inactieven', waaronder begrepen voorwaardelijke indexatieaanspraken van andere niet-actieve rechthebbenden) gemaximeerd tot 75% van de jaarlijkse stijging van de Consumenten Prijsindex (CPI) -alle huishoudens- zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Voor zover de financiële middelen van het fonds indexatie toelieten, vond indexatie in het verleden plaats op basis van de afgeleide variant van voormelde prijsindex, die historisch gezien lager lag dan de niet-afgeleide. Sedert de start van het fonds in 1996 heeft het bestuur altijd de volledige reglementaire indexatie kunnen toekennen.

Daarnaast is de indexatie mede naar aanleiding van beleidsregels van De Nederlandsche Bank ('DNB') afhankelijk gemaakt van de dekkingsgraad van het fonds in plaats van het overrendement. Dit vooruitlopend op het nieuwe financiële toetsingskader voor pensioenfondsen dat per 1 januari 2007 met de invoering van de nieuwe Pensioenwet van toepassing is geworden. Een volledige indexatie (gemaximeerd tot 75% van de CPI) kan eerst worden verleend wanneer de dekkingsgraad 120% of hoger is. Onder de oude regelingen werd de indexatie betaald uit de indexatiebuffer die onderdeel vormde van de vrije reserve. In de praktijk was daar een volledige indexatieverlening mogelijk bij een dekkingsgraad boven 102%.

Eigen bijdrage actieven

Voor de actieven hebben de extra versoeringen met name betrekking op de invoering van een eigen bijdrage. Deze bedraagt 5% van de pensioengrondslag en wordt vanaf 1 januari 2007 op het salaris ingehouden. Voorheen is jaren lang sprake geweest van een 'premieholiday' voor de actieven vanwege de berekening van de reguliere pensioen-

premie op basis van de zogeheten Net Periodic Pension Cost ('NPPC'). Dit is een internationaal toegepaste berekening voor de vaststelling van de pensioenkosten die door meerdere IBM fondsen wordt gevolgd. De NPPC is reeds jaren negatief, waardoor de deelnemers geen eigen bijdrage verschuldigd waren. Dit gold ook voor de jaren 2001 en 2002, waarin sprake was van een negatief beleggingsrendement bij het fonds.

Toetsing

Het bestuur van het fonds heeft het nieuwe reglement en de wijzigingen in de bestaande reglementen getoetst op rechtmatigheid en uitvoerbaarheid en zich eveneens verzekerd van een adequate financiering vanuit IBM. Op 23 juni 2006 heeft het bestuur de reglementen unaniem vastgesteld met terugwerkende kracht tot 1 juni 2006. Wat betreft de wijziging van de indexatieregeling voor inactieven heeft het bestuur gebruik gemaakt van de bevoegdheid die de statuten en reglementen hem bieden om hun reglement op dit punt aan te passen en daarbij rekening te houden met het belang van IBM als een van de stakeholders.

Hiertoe heeft het bestuur overwogen dat de actieven die zijn geboren op of na 1 januari 1950 niet alleen worden gekort op hun toekomstige indexatie, maar ook in aanzienlijke mate in hun pensioenopbouw en een eigen bijdrage moeten gaan betalen. Voor de (relatief beperkte) groep medewerkers geboren vóór 1 januari 1950 blijft de normale pensioenleeftijd van 60 jaar weliswaar gelden, maar ook van hen wordt een eigen bijdrage gevraagd en wordt het ambitieniveau van de indexatie aangepast. Door de maatregelen worden de actieven relatief zwaar getroffen ten opzichte van de inactieven, ondanks dat voor de actieven een vorm van compensatie wordt gegeven door IBM, waarbij de versoberingen als gevolg van de wet VPL buiten beschouwing zijn gelaten. Door voor de inactieven de gewijzigde indexatieregeling eveneens toe te passen, ontstaat er naar het oordeel van het bestuur een evenwichtige verdeling van de maatregelen over alle rechthebbenden van het fonds.

De deelnemersraad heeft in meerderheid een positief advies gegeven op alle hierboven bedoelde reglementswijzigingen en daaraan een aantal voorwaarden verbonden. Aan deze voorwaarden heeft het fonds voldaan.

Klachten

In de tweede helft van het jaar hebben ca. 160 inactieven schriftelijk bij het bestuur een klacht ingediend tegen de wijziging van de indexatieregeling. Voorts zijn individuele klachten aanhangig gemaakt bij de directie en de geschillencommissie van het fonds. Deze zijn in behandeling genomen. Vijf van de zes gepensioneerde leden van de deelnemersraad hebben begin september 2006 per brief een klacht bij DNB ingediend over de gewijzigde indexatieregeling. Deze klacht is door DNB niet in behandeling genomen. Wel heeft DNB de brief later die maand ingebracht bij het periodieke overleg met het bestuur en vragen gesteld omtrent de reglementswijzigingen, die door het bestuur zijn beantwoord.

Daarnaast heeft de vereniging van IBM gepensioneerden, de Grey Blue Circle, het fonds aan het eind van het verslagjaar laten weten een juridische procedure te willen starten om de gewijzigde indexatieregeling voor gepensioneerden ongedaan te maken. Uiteindelijk is overeengekomen om eerst een bemiddelingsprocedure (mediation) in te gaan.

Strategische beleggingsmix en garantie

Per 12 oktober 2006 is de 'Buy & Hold' strategie, die het fonds sedert medio 2002 aanhield, beëindigd en is de oorspronkelijke strategische beleggingsmix van 65% aandelen en 35% vastrentende waarden weer gaan gelden. Door de positieve ontwikkeling van de aandelenmarkten lag de feitelijke beleggingsmix inmiddels weer nagenoeg op het niveau van de oorspronkelijke strategische beleggingsmix.

De strategische mix is een meer risicovolle mix in verhouding tot de samenstelling van de verplichtingen van het fonds. Hier tegenover staan de hoge buffers die in verband met de aandelenrisico's door het fonds moeten worden aangehouden. Enerzijds heeft IBM Corporation belang bij een hoge aandelenallocatie van haar pensioenfondsen wereldwijd, aangezien dit een positief effect heeft op de geconsolideerde winst- en verliesrekening van de Corporation. Anderzijds is het bestuur van oordeel dat een hoog belang in aandelen meer zekerheid geeft dat de indexatieambitie voor de komende jaren kan worden veiliggesteld.

Een structurele terugval van de aandelenmarkten wordt op grond van de financieringsovereenkomst door IBM als sponsor opgevangen door middel van herstelbetalingen. Aangezien het in een dergelijk geval gaat om forse jaarlijkse injecties, heeft het fonds zich tegenover de hoge aandelenallocatie kunnen verzekeren van een garantie van de Corporation op de nakoming van de verplichtingen van IBM uit hoofde van de financieringsovereenkomst. Deze garantie heeft een looptijd tot 31 december 2011 en bedraagt 300 miljoen dollar per jaar. Hiermee is voldaan aan een van de voorwaarden van de deelnemersraad in zijn advies over de reglementswijzigingen per 1 juni 2006.

In de tweede helft van het jaar is een Asset Liability Management (ALM) studie opgezet waarin de mogelijkheden worden onderzocht om het aandelen- en renterisico te beperken. Naar verwachting zal deze studie medio 2007 worden afgerond.

Principes Goed Pensioenfonds Bestuur

Eind juni 2006 heeft het bestuur besloten om een nieuwe beheerstructuur van het fonds door te gaan voeren die gebaseerd is op de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur zoals in december 2005 vastgesteld door de Stichting van de Arbeid (STAR). Ook zal

verdere inhoud worden gegeven aan het medezeggenschapsconvenant dat in februari 2003 door de STAR en het Coördinatiecentrum Samenwerkende Ouderenorganisaties (CSO) is gesloten. Dit convenant heeft met name betrekking op de verbetering van de medezeggenschap van gepensioneerden bij de uitvoering van pensioenregelingen.

De Principes hebben een wettelijke basis gekregen in de op 1 januari 2007 ingevoerde Pensioenwet. Voorts zijn de afspraken in het medezeggenschapsconvenant voor het grootste deel opgenomen in die wet.

NIEUWE BEHEER- STRUCTUUR GEBASEERD OP PRINCIPES VOOR GOED PENSIOENFONDS BESTUUR

Tijdens de overlegvergadering met de deelnemersraad in mei 2006 heeft de raad positief geadviseerd over de hoofdlijnen van de toekomstige opzet. Deze houdt de invoering van een 'one tier board' in, waarbij de huidige directie toetreedt tot het bestuur. Bovendien wordt er jaarlijks verantwoording afgelegd aan een verantwoordingsorgaan, welke functie door de deelnemersraad zal worden uitgeoefend. Ook zal een formele zetel worden ingeruimd voor een gepensioneerde in het bestuur. Gepensioneerden zullen daarmee zowel in de deelnemersraad als in het bestuur zijn vertegenwoordigd. Invoering van de nieuwe opzet vindt plaats per 1 juli 2007.

Organisatie

Bestuur

Het bestuur komt jaarlijks tienmaal bijeen in reguliere vergaderingen. In verband met de reglementswijzigingen en aanpassingen in de beleggingen, is het aantal vergaderingen in 2006 aanzienlijk groter geweest.

Op 1 januari van het verslagjaar is een bestuursbesluit in werking getreden waarbij de premievrije en ingegane pensioenen onder de door het fonds uitgevoerde reglementen per 1 januari 2006 zijn verhoogd met 1,54%, nadat was komen vast te staan dat aan alle daaraan verbonden voorwaarden werd voldaan. Op grond van de desbetreffende reglementsbepalingen hebben deelnemers ook in het jaar 2006 geen premie betaald voor de opbouw van pensioenrechten.

Per 1 maart is het deskundigheidsplan van het bestuur en de directie geactualiseerd.

In juni is besloten om aan de gepensioneerden het bedrijfscultureel abonnement voor het seizoen 2006/2007 aan te bieden, dit in aansluiting op IBM, die dit abonnement aan haar medewerkers heeft aangeboden.

In september heeft het bestuur besloten tot uitbesteding over te gaan van de beleggingsadministratie alsmede het onderhoud en de communicatie met betrekking tot de life-cycle fondsen voor het DC-gedeelte van de reglementen. Dit zal in de loop van 2007 verder zijn beslag krijgen.

Met DNB heeft op 28 september periodiek overleg plaats gevonden. In dit overleg zijn, naast de algemene gang van zaken, de reglementswijzigingen en de beleggingen aan de orde geweest.

Per 13 oktober is overgegaan naar de oorspronkelijke beleggingsmix van 65% aandelen en 35% obligaties en is een aanvang gemaakt met de stapsgewijze overgang naar de MSCI Global benchmark. In die maand heeft tevens een reallocatie van aandelen plaatsgevonden naar het IBM Diversified Global Equity Fund, nadat medio het jaar het belang in aandelen Emerging Markets werd overgebracht van de bestaande vermogensbeheerder naar dit nieuwe fonds. Nadere details treft u aan in het hoofdstuk 'Beleggingen'.

Mutaties

Per 1 maart 2006 zijn de heren W. S. Snep (secretaris) en H. M. Kempers (vice-secretaris) volgens rooster afgetreden. De heer Snep was benoemd door de GOR van IBM, de heer Kempers door IBM.

De heer Snep heeft zich wegens pensionering niet beschikbaar gesteld voor herbenoeming. In zijn plaats werd door de GOR de heer J.G.C.M. Wijffels benoemd, Software Account Manager bij IBM. Hij is door het bestuur als secretaris aangesteld.

De heer Kempers werd door IBM herbenoemd. Hij is de functie van vice-secretaris blijven vervullen.

Directie en medewerkers

Het dagelijks beheer en de administratie zijn door het bestuur opgedragen aan de directie van het fonds.

Voor alle disciplines binnen het fonds is 2006 een druk bezet jaar geweest.

Door de afdeling die controle houdt op de beleggingen is veel aandacht besteed aan de transitie van aandelen naar IBM Diversified Global Equity Fund die gedurende het jaar in fases heeft plaatsgevonden.

Op administratief gebied is naar aanleiding van de reglementswijzigingen vooral gewerkt aan een nieuwe interface met Fortis Pensionfund Services voor het aan deze organisatie uitbestede gedeelte van de pensioenadministratie. Voorts is aan IBM ondersteuning verleend met betrekking tot het doorrekenen van de financiële gevolgen van de reglementswijzigingen en bij de voorlichtingsbijeenkomsten over het nieuwe BasisPensioenreglement en de wijzigingen in de bestaande regelingen.

Veel werk werd op juridisch gebied verricht met betrekking tot de aanpassing van de formele documentatie van het fonds naar aanleiding van de reglementswijzigingen. Over de communicatieactiviteiten van het fonds wordt in een apart hoofdstuk ingegaan.

Mutaties

Bij de afdeling die controle op de beleggingen houdt is één medewerker uit dienst getreden.

Beleggingscommissie

In het verslagjaar is de commissie driemaal bijeen geweest.

De commissie adviseert het bestuur over het beleggingsbeleid en daaraan gerelateerde onderwerpen. Verder beoordeelt de commissie de wijze waarop het monitoren van de vermogensbeheerders door het fonds plaatsvindt. Dit impliceert het volgen van hun

VOOR ALLE
DISCIPLINES
BINNEN HET
FONDS IS 2006
EEN DRUK
BEZET JAAR
GEWEEST

resultaten en het doen van voorstellen tot wijziging van beleggingsmandaten alsmede tot aanstelling en ontslag van vermogensbeheerders.

Er heeft een evaluatie plaatsgevonden van doelstellingen en werkwijze van de commissie. Hieruit is naar voren gekomen dat op hoofdpunten geen aanpassingen nodig zijn.

De ALM studie en de daaruit voortvloeiende strategische beleggingsmix is gedurende alle bijeenkomsten onderwerp van discussie geweest. Vooral onzekerheid over de wijzigingen van de pensioenregelingen heeft het traject van de studie fors vertraagd.

Specifieke onderwerpen die aan de orde zijn geweest, zijn onder meer het opzetten van life-cycle fondsen voor de DC-regeling en de transitie waarbij de benchmark voor aandelen is gewijzigd in combinatie met het invoeren van een nieuw mandaat voor wereldwijde aandelen in het Diversified Global Equity Fund.

Verder heeft de commissie in haar laatste vergadering van het jaar een dringende aanbeveling gedaan om de strategische beleggingsmix in overeenstemming te brengen met de karakteristieken van het fonds.

Mutaties

In september liep de benoemingstermijn van de heer P.G.E. van Gent af. Hij had zitting in de commissie op voordracht van de GOR.

De heer Van Gent werd door het bestuur op voordracht van de GOR herbenoemd voor een periode van vier jaar.

Deelnemersraad

In januari zijn zes nieuwe leden aangetreden. Namens de deelnemers zijn dit mevrouw E.P.M.J. Pouw en mevrouw E.M.J.B.M. van Dongen alsmede de heren A.S. Smit en R. Westhuis. Namens de gepensioneerden de heren H.J. van Aerle, G.G.M. de Kleijn en J.W. van Vianen. In januari werd het dagelijks bestuur samengesteld uit de heren R. Houweling (voorzitter), A.J. Brink (vice-voorzitter/vice-secretaris) en N. Molijn (secretaris).

In het verslagjaar heeft de deelnemersraad twaalfmaal vergaderd. Daarnaast heeft in mei formeel overleg plaatsgevonden met het bestuur. Naast deze overlegvergadering zijn er negen informele vergaderingen geweest tussen vertegenwoordigers van de raad en het bestuur. Het formeel overleg van december werd verplaatst naar januari 2007.

De raad heeft het bestuur geadviseerd over vele onderwerpen. Het belangrijkste onderwerp betrof de invoering van het BasisPensioenreglement en de wijzigingen in de bestaande reglementen. Ook is advies uitgebracht over de nieuwe financieringsover-

eenkomst en de ABTN. Daarnaast is er nauw overleg geweest met de raad over de nadere uitwerking van de Principes voor Goed Pensioenfonds Bestuur. Verder waren er de gebruikelijke advieszaken als het jaarverslag 2005 en de begroting over 2006.

Mutaties

In de loop van het jaar is de heer R. Westhuis afgetreden wegens pensionering. Hij is opgevolgd door de heer P.M. Vijfhuizen. In december heeft de heer R. van der Horst zijn lidmaatschap neergelegd. Hij werd opgevolgd door de heer Th. Guinau.

Geschillencommissie

Aan de commissie zijn in 2006 geen klachten of geschillen voorgelegd.

Mutaties

Op 1 januari 2006 is de heer J. Wassenaar, voormalig secretaris van de deelnemersraad, toegetreden tot de geschillencommissie. Hij is de opvolger van de heer M. Hus, die afkomstig was van de juridische afdeling van IBM. De heer Wassenaar werd door de deelnemersraad benoemd.

Ontwikkelingen na balansdatum

Indexatie in 2007

Begin januari is de indexatie voor het jaar 2007 voor actieven en inactieven van het fonds vastgesteld op 0,79%. Dit is geschied conform de nieuwe indexatiebepalingen zoals opgenomen in de pensioenreglementen. De bij AMEV per 1 januari 1996 achtergebleven pensioenverplichtingen werden verhoogd met 1,43%. Het betreft hier een onvoorwaardelijke indexatieverplichting van cumulatief maximaal 1,75% per jaar, waarvoor het fonds een voorziening aanhoudt.

Klachten

In de eerste helft van 2007 is nog een veertigtal klachten ontvangen van inactieven tegen de wijziging van de indexatieregeling per 1 juni 2006. Het totaal aantal klachten komt daarmee uit op ca. 200.

Met betrekking tot de vaststelling van de hoogte van de indexatie per 1 januari 2007 zijn door de geschillencommissie rechtstreeks 33 klachtbrieven van inactieven ontvangen. De commissie heeft

**INDEXATIE
VOOR 2007
VAST-
GESTELD OP
0,79%**

de klagers verwezen naar de geschillenprocedure van het fonds. Deze houdt in dat een klacht eerst aan de directie wordt voorgelegd, waarna beroep openstaat op het bestuur en vervolgens op de geschillencommissie. Directie en bestuur hebben de klacht afgewezen in een gezamenlijke reactie naar de klagers. De klachten zijn thans in behandeling bij de commissie.

Tevens werden zo verzoeken van inactieven ontvangen om de geschillencommissie over te slaan teneinde het geschil over de wijziging van de indexatieregeling direct aan de rechter te kunnen voorleggen. Het fonds heeft betrokkenen medegedeeld dat het hecht aan het volgen van de formele geschillenprocedure van het fonds, dit mede met het oog op de op handen zijnde mediation tussen de Grey Blue Circle en het fonds. Vervolgens zijn door de directie twee brieven van inactieven ontvangen met het verzoek om de wijziging van de indexatieregeling ongedaan te maken. Dit verzoek is door de directie afgewezen.

Mediation

In mei 2007 is de mediation tussen de Grey Blue Circle en het fonds van start gegaan. Op het moment van de vaststelling van dit jaarverslag was deze nog gaande.

Mutaties in 2007

Bestuur

Bij aanvang van de bestuursvergadering van 12 januari 2007 is de heer B. Ferwerda als betuurslid afgetreden wegens het aanvaarden van een dienstbetrekking elders. Hij zou volgens rooster op 1 maart zijn afgetreden. De heer Ferwerda was benoemd door IBM. In zijn plaats heeft IBM de heer R. Duijker benoemd. Hij is Chief Financial Officer van IBM Global Technology Services in de Benelux. Zijn benoeming is ingegaan op 25 april 2007.

Ook liep de benoemingstermijn van de heer D. Nieuwkerk op 1 maart af. Hij werd benoemd door de Groepsondernemingsraad (GOR) van IBM. In verband met het ter beschikking stellen van een formele zetel voor een gepensioneerde in het bestuur, zal er in de tweede helft van het jaar een verkiezing onder gepensioneerden worden gehouden ter vervulling van die zetel. De heer Nieuwkerk is bereid gevonden als bestuurder aan te blijven totdat de verkiezing heeft plaatsgevonden. Daartoe heeft de GOR zijn benoemingstermijn dienovereenkomstig verlengd.

Wegens ontstentenis van de directeur van het fonds is de heer S. Gerbrandy (vice-voorzitter) per 30 januari 2007 door het bestuur aangesteld als directeur ad interim.

In de eerste maanden van het jaar is de opzet voor de nieuwe beheerstructuur in samenwerking met de deelnemersraad verder uitgewerkt.

Per 1 juli 2007 zal tot invoering worden overgegaan van de 'one tier board'. Het huidige bestuur komt daarmee meer op afstand te staan van de dagelijkse gang van zaken en

zal het zich voornamelijk richten op het beleid van het fonds en het toezicht op het dagelijks bestuur. In mei 2009 zal het bestuur het functioneren van de 'one tier board' evalueren.

Deelnemersraad

Op 12 januari is de heer N. Molijn afgetreden als lid van de geleding gepensioneerden van de deelnemersraad. Hij vervulde de functie van secretaris. Hij is opgevolgd door de heer J. Meek. De functie van secretaris is overgenomen door de heer H.J. van Aerle.

Vanaf 1 juli 2007 zal de verantwoordingsfunctie worden uitgeoefend door de deelnemersraad. Het verantwoordingsorgaan wordt daartoe in de raad geïntegreerd. In juni 2009 zal eveneens een evaluatie plaats vinden van deze opzet.

Regelgeving

In het verslagjaar 2006 zijn er nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving op pensioengebied geweest die direct of indirect van invloed zijn op het fonds. De belangrijkste ontwikkelingen worden hier vermeld.

Wet VPL

De pensioenregelingen van het fonds zijn per 1 juni 2006 in overeenstemming gebracht met de Wet aanpassing fiscale behandeling VUT/Prepensioen en introductie Levensloopregeling (wet VPL). Daarnaast is een aantal elementen van de pensioenregeling versoberd en werd een aanpassing doorgevoerd in de indexatieregeling. Op een en ander is aan het begin van dit jaarverslag in het hoofdstuk 'Hoofdlijnen in 2006' reeds ingegaan.

De levensloopregeling geldt met ingang van 1 januari 2006 en wordt door IBM als werkgever uitgevoerd. De regeling biedt meer mogelijkheden voor werknemers om te sparen voor vormen van langdurig verlof. Bovendien is het mogelijk om het verlof volledig op te nemen direct voorafgaande aan pensionering. Werknemers hebben het recht om te sparen voor verlof, maar het opnemen van het verlof dient in overleg tussen

**PER 1 JUNI 2006 ZIJN
HET FLEXPENSIOEN-
REGLEMENT EN HET
IBM PENSIOENREGLE-
MENT AANGEPAST**

de werkgever en de werknemer plaats te vinden. Een werknemer kan jaarlijks maximaal 12% van het bruto jaarsalaris opzij zetten voor levensloop. Er geldt een maximum spaarbedrag van 210% van het jaarsalaris. Daarboven worden geen verdere toevoegingen vanuit het salaris toegestaan.

Pensioenwet

Op 20 december 2005 heeft minister De Geus van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het wetsvoorstel voor de Pensioenwet bij de Tweede Kamer ingediend. Op 5 december 2006 is de Pensioenwet door de Eerste Kamer aangenomen. De Pensioenwet is per 1 januari 2007 in werking getreden en heeft daarmee de Pensioen- en spaarfondsenwet vervangen.

De kern van de Pensioenwet luidt:

- Toetredingsleeftijd uiterlijk 21 jaar
- Verscherpte eisen aan communicatie richting (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en hun (ex-) partners
- Verbetering positie pensioengerechtigden in bestuur pensioenfonds, dan wel deelnemersraad
- Verscherpte eisen ten aanzien van financiële toetsing
- Dubbel toezicht door DNB en AFM
- Verstrekken van startbrief aan deelnemers binnen drie maanden na de start van de verwerving van pensioenaanspraken
- Opstellen pensioenovereenkomst, ter vervanging van de pensioentoezegging
- Vervanging financieringsovereenkomst door uitvoeringsovereenkomst

Tevens hebben de Principes voor Goed Pensioenfonds Bestuur van de STAR van 16 december 2005 een wettelijke basis gekregen in de Pensioenwet en werden verdere bepalingen over medezeggenschap opgenomen.

Het pensioenfonds brengt in 2007 de juridische fondsdocumentatie in overeenstemming met de Pensioenwet en zal aan de bepalingen van de wet voldoen binnen de daartoe gestelde termijnen.

Invoerings- en aanpassingswet Pensioenwet

Naast de Pensioenwet is de Invoerings- en aanpassingswet Pensioenwet op 5 december 2006 door de Eerste Kamer aangenomen. Op grond van deze Invoeringswet wordt met betrekking tot een aantal bepalingen uit de Pensioenwet uitstel (veelal één jaar) verleend. Zo geldt de verplichting tot het verstrekken van een startbrief door het pensioenfonds per 1 januari 2008.

Lagere regelgeving betreffende de Pensioenwet

Op basis van de Pensioenwet zal ook de nodige lagere wetgeving gedurende 2007 in werking treden. Per 1 januari 2007 zijn het Besluit uitvoering Pensioenwet, Wet verplichte beroepspensioenregeling en het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen in werking getreden. Tevens zijn de ministeriële regelingen 'Regeling parameters pensioenfondsen', de 'Regeling Pensioenwet' en de Wet verplichte beroepspensioenregeling per 1 januari in werking getreden. Naar verwachting zal ook het Besluit inzake informatieverstrekking en zorgplicht in 2007 van kracht worden.

Financieel toetsingskader (FTK)

Vanaf 1 januari 2007 zijn pensioenfondsen onderworpen aan het regime van het Financieel toetsingskader zoals neergelegd in de Pensioenwet. Het FTK stelt scherpe eisen aan de omvang van het eigen vermogen van een pensioenfonds en geeft nadere voorschriften voor een duidelijke en transparante indexatie. In het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen is nadere regelgeving opgenomen betreffende de technische voorzieningen en het eigen vermogen van een pensioenfonds.

Overige onderwerpen

Korting groot leeftijdsverschil

Op 31 augustus 2006 heeft het Hof Amsterdam een belangrijke uitspraak gedaan over de in pensioenreglementen vaak opgenomen bepaling betreffende de korting op de uitkering van het nabestaandenpensioen in geval van een leeftijdsverschil groter dan tien jaar. Het Hof heeft geoordeeld dat het hanteren van een dergelijke bepaling in pensioenreglementen objectief gerechtvaardigd is, indien sprake is van het beperken van de solidariteit ten aanzien van de kosten die voortvloeien uit een groot leeftijdsverschil tussen partners. Deze beperking van de solidariteit dient wel aangetoond te kunnen worden.

Op 8 november 2005 heeft het Hof Den Bosch echter een uitspraak gedaan waarbij het de kortingsregeling in het voorliggende geval niet noodzakelijk vond om onevenredige druk op de solidariteit te voorkomen.

Op basis van het voorgaande kan juridisch nog geen uitsluitsel worden gegeven over de gevolgen voor de reglementen van het fonds. In die reglementen is overigens reeds een afbouwregeling van de korting bij groot leeftijdsverschil opgenomen.

Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen

Per 1 januari 2006 is de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) in werking getreden. Deze wet vervangt de WAO. De WIA geldt met terugwerkende kracht voor werknemers die op of na 1 januari 2004 ziek zijn geworden en dat op 1 januari 2006 nog steeds zijn. Werknemers die vóór 1 januari 2004 ziek zijn geworden blijven onder de oude WAO vallen.

De WIA bestaat uit twee onderdelen: De Regeling Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA) en de Regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten (WGA). Personen van wie wordt ingeschat dat zij volledig (80-100%) en duurzaam (langer dan vijf jaar) arbeidsongeschikt zullen zijn, vallen onder de werking van de IVA. Zij hebben recht op een uitkering van 75% van het laatst verdiende loon tot het maximum dagloon (op jaarbasis 2006: € 43.848).

Werknemers die gedeeltelijk arbeidsongeschikt (tussen de 35-80%) zijn, worden door de WIA geprikkeld om zoveel mogelijk actief te blijven in het arbeidsproces. Eerst zal de werknemer een loongerelateerde uitkering ontvangen. Na de loongerelateerde uitkering heeft de werknemer recht op een loonaanvulling of een vervolgutkering.

De WIA heeft gevolgen voor de arbeidsongeschiktheidsregelingen van het fonds. Deze worden per 1 juni 2007 aangepast.

WERKNEMERS DIE
GEDEELTELIJK
ARBEIDSGESCHIKT
ZIJN, WORDEN DOOR
DE WIA GEPRIKKELD
OM ZOVEEL MOGELIJK
ACTIEF TE BLIJVEN IN
HET ARBEIDSPROCES

Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP)

Het bestuur van de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP) heeft besloten om de FVP-bijdrageregeling met één jaar te verlengen. Dit houdt in dat de werknemers van 40 jaar en ouder die in 2008 WW-gerechtigd worden onder voorwaarden aanspraak kunnen maken op een FVP-bijdrage. Werknemers die met ingang van 1 januari 2009 WW-gerechtigd worden, komen niet meer in aanmerking voor deze bijdrage.

Zorgverzekeringswet

Op 1 januari 2006 hebben pensioenfondsen als inhoudingsplichtige te maken gekregen met de nieuwe Zorgverzekeringswet. Op de uit te keren pensioenen van binnenlandse pensioengerechtigden moeten pensioenfondsen een inkomensafhankelijke bijdrage van 4,4% inhouden (verlaagd tarief) tot een maximum van € 30.015 (niveau 2006). Omdat het pensioenfonds als inhoudingsplichtige geen rekening mag en kan houden met de AOW-uitkering en eventuele pensioenen die door andere pensioenuitvoerders worden uitbetaald, wordt er in veel gevallen een te hoge inkomensafhankelijke bijdrage ingehouden.

De belastingdienst heeft aangegeven dat de teveel ingehouden bijdrage aan de pensioengerechtigden zal worden teruggestort.

Stembeleid en Corporate Governance

Om te voldoen aan de aanbevelingen van de 'Code Tabaksblat' voor institutionele beleggers heeft het fonds in 2005 een gespecialiseerde partij aangesteld voor het uitvoeren van het stembeleid op aandelen overeenkomstig de richtlijnen zoals vastgesteld door het bestuur. Een samenvatting van het stembeleid en de uitgangspunten bij de gehanteerde richtlijnen zijn beschikbaar op de website van het fonds.

Gedurende het jaar 2006 heeft het fonds op afstand gestemd bij zowel reguliere jaarlijkse aandeelhoudersvergaderingen alsmede bij extra vergaderingen van beursgenoteerde ondernemingen in binnen- en buitenland. De aantallen uitgebrachte stemmen voor dit jaar zijn ook terug te vinden op de website van het fonds.

Met het lidmaatschap van de stichting Eumedion blijft het fonds de ontwikkelingen op het gebied van corporate governance op de voet volgen. Eumedion verenigt een belangrijk gedeelte van de Nederlandse pensioenfondsen en overige institutionele beleggers om de praktijk van corporate governance beter vorm en inhoud te geven.

Fondsdocumentatie

Statuten

In 2006 hebben geen wijzigingen plaatsgevonden in de statuten van het fonds.

Reglementen

Per 1 juni 2006 is het nieuwe BasisPensioenreglement in werking getreden en zijn het FlexPensioenreglement en het IBM Pensioenreglement aangepast. De noodzakelijke wijzigingen op grond van de wet VPL zijn doorgevoerd. Daarnaast werd in een aantal elementen van de pensioenregelingen een versobering doorgevoerd en werd de indexatierегeling voor zowel actieven als inactieven aangepast.

De wijziging van de indexatierегeling voor actieven is toegelicht in een brief van IBM van 14 juli 2006 en voor inactieven in een brief van het bestuur van diezelfde datum. In augustus 2006 verscheen een speciale Pensioenkrant over het onderwerp voor actieven en nieuwe medewerkers. Eveneens werden voor hen voorlichtingssessies gehouden.

Op 18 december 2006 zijn enkele technische wijzigingen in de reglementen aangebracht naar aanleiding van opmerkingen van DNB. Voorts werd de regeling inzake voortzetting van de pensioenopbouw bij langdurend onbetaald verlof aangepast in het FlexPensioenreglement en het IBM Pensioenreglement, waarmee deze regeling in overeenstemming is gebracht met die van het BasisPensioenreglement. De wijzigingen zijn ingegaan per 1 juni 2006.

Tevens werd op 18 december 2006 de pensioenregeling van IBM Business Consulting Services B.V. (BTO) te Rotterdam -een dochtermaatschappij van IBM- per 1 januari 2007 aangepast. Het betreft hier een volledige beschikbare premieregeling die gebaseerd is op het BasisPensioenreglement van het fonds voor deelnemers C. Alle op 31 december 2006 bestaande medewerkers van BTO zijn naar dit reglement overgegaan. De regeling voldoet aan de wet VPL.

Financieringsovereenkomsten en ABTN

In de financieringsovereenkomst met IBM en in de ABTN zijn per 1 juni 2006 de benodigde wijzigingen doorgevoerd in verband met de reglementswijzigingen per die datum. Daarnaast zijn in afwachting van de uitkomsten van de ALM-studie alle passages samenhangend met een eventuele premiekorting of -restitutie aan IBM vooralsnog geschrapt.

In mei 2006 is een technische wijziging doorgevoerd in de financieringsovereenkomst terzake van stamrechten tussen IBM en het fonds.

In november 2006 werd de vordering op IBM terzake van de financiering van aanvullende premie die verschuldigd is wegens de aanpassing van de ontslagrechten in het IBM Pensioenreglement per 1 januari 2000, omgezet in een annuïteitenlening.

In december 2006 werd de financieringsovereenkomst met IBM BTO aangepast aan de per 1 januari 2007 gewijzigde pensioenregeling.

Beleggingen

Algemeen

Ook 2006 bleek een goed jaar voor aandelen te zijn. Opnieuw heeft het fonds een goed beleggingsresultaat behaald. De beleggingsportefeuille heeft een totaal rendement behaald van 9,48%. Dit resultaat ligt een fractie lager dan de door het fonds gehanteerde vergelijkingsindex (benchmark), welke is afgeleid van officiële indices. Het totaal rendement van de benchmark bedroeg 9,62%. Door vergelijking van de behaalde resultaten met het rendement van de benchmark is het mogelijk een oordeel te geven over de keuzes die de verschillende vermogensbeheerders hebben gemaakt bij het beheer van de beleggingsportefeuilles. De resultaten over 1, 3 en 5 jaar worden hieronder weergegeven:

Totale fondsresultaat over 1, 3 en 5 jaar

	1 jaar	3 jaar	5 jaar
Rendement	9,48%	11,27%	4,94%
Relatief resultaat	-0,14%	-0,03%	+0,11%

De totale beleggingen per einde 2006 bedroegen 3,099 miljoen euro (2,921 miljoen euro eind 2005). Het vermogensbeheer is volledig ondergebracht bij externe partijen door middel van het toedelen van beleggingsmandaten. Er wordt onderscheid gemaakt tussen actieve en passieve mandaten (bij een passief mandaat volgt de vermogensbeheerder de benchmark). Voor de actieve mandaten zijn er inmiddels IBM beleggingspools beschikbaar voor zowel vastrentende waarden alsook aandelen.

Vooralsnog vooral aandelen –en daarbinnen de categorie lokale aandelen met 20,3% en opkomende markten met 16,1%– hebben hoge rendementen gegenereerd. De categorie vastrentende waarden heeft 2,8% negatief rendement behaald. Hoewel het actief valutabeleid achterbleef bij de benchmark, heeft de afdekking zelf wel een belangrijke bijdrage geleverd aan het absolute resultaat. Het totaal rendement zonder valuta afdekking bedroeg 7,12%.

**OOK 2006 BLEEK EEN
GOED JAAR VOOR
AANDELEN TE ZIJN.
OPNIEUW HEEFT HET
FONDS EEN GOED
BELEGGINGSRESUL-
TAAT BEHAALD**

Beleggingsbeleid

Voor de analyses van de lange termijn gevolgen van het beleggingsbeleid en de veranderingen in de financiële markten, wordt gebruik gemaakt van een ALM model. In 2006 heeft dit model bijgedragen aan de totstandkoming van het financiële beleid van het fonds voor de toekomst. De gevolgen voor het fonds van bijvoorbeeld de aanpassingen in de indexatie zijn doorgerekend en geanalyseerd. Dit heeft geresulteerd in een beter inzicht in de ontwikkeling van de verplichtingen en de rentegevoeligheid (duration) daarvan. Met deze informatie wordt gezocht naar een juiste balans tussen de te betalen pensioenpremie en het strategische beleggingsbeleid. Gedurende het verslagjaar heeft de ALM studie nog niet geleid tot aanbevelingen voor een wijziging in het strategische beleggingsbeleid.

In 2004 is de dekkingsgraad boven de 120% gekomen. Daardoor had in beginsel een herschikking van de beleggingsportefeuille moeten plaatsvinden overeenkomstig de oorspronkelijke strategische beleggingsmix (65% aandelen en 35% vastrentende waarden). Het bestuur heeft in 2004 echter besloten om de 'Buy & Hold' strategie vooralsnog tijdelijk aan te houden.

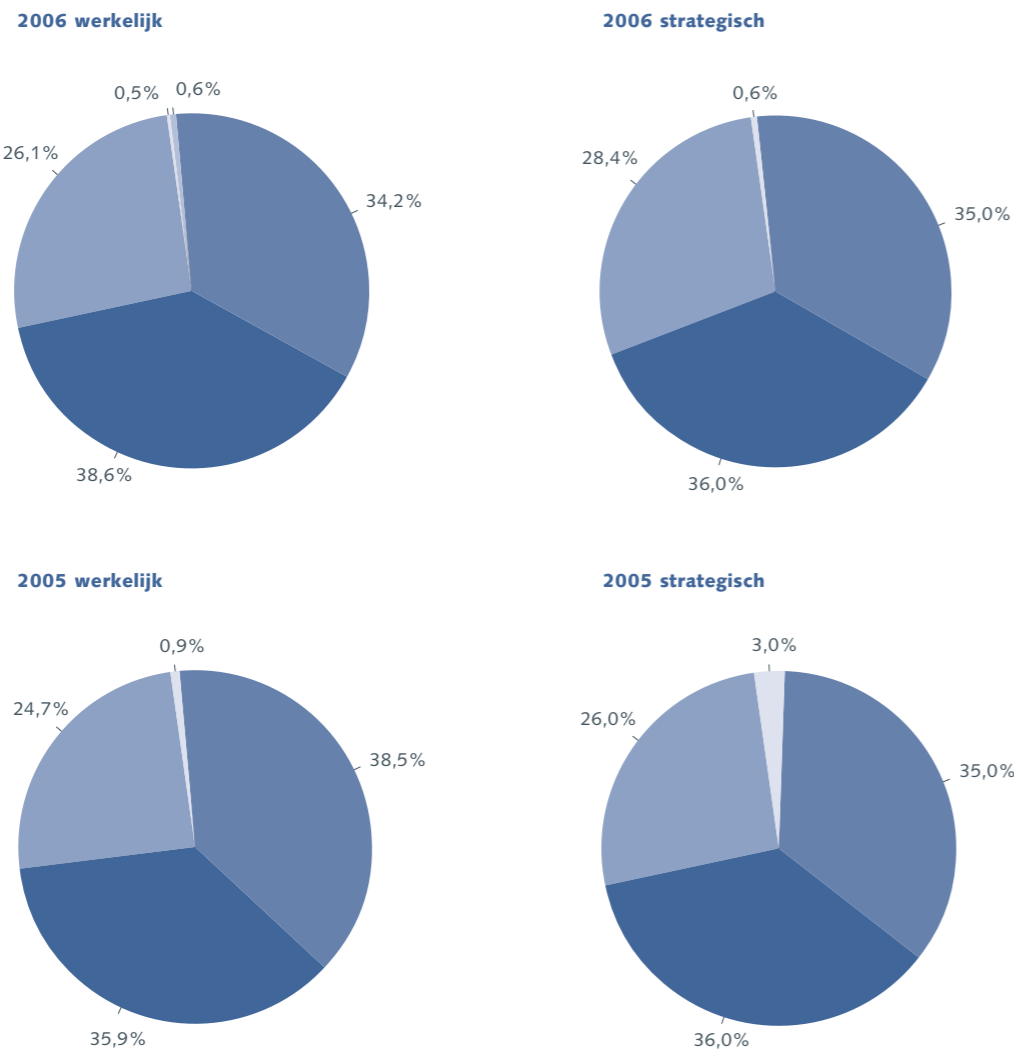
In oktober van het verslagjaar is besloten om terug te gaan naar de oorspronkelijke strategische beleggingsmix. Omdat de feitelijke allocatie van aandelen al door markt-bewegingen binnen de bandbreedte van de strategische mix was komen te liggen, is de overgang tot stand gekomen zonder dat daartoe transacties werden uitgevoerd. De feitelijke beleggingsmix ten opzichte van het lange termijn beleggingsbeleid is weergegeven in figuur 1.

Gelijktijdig werd uitvoering gegeven aan de eerste stap tot het wijzigen van de benchmark van aandelen naar MSCI Wereldwijd in plaats van de huidige compilatie van regionale indices. In vier fasen zal het relatieve overgewicht van de lokale aandelen (Europa) verminderen ten gunste van de buitenlandse aandelen, overeenkomstig de gekozen benchmark, de MSCI Wereldwijd.

De benchmark voor de Verenigde Staten is gewijzigd van Russell 3000 naar MSCI US. Door de wijziging wordt er binnen de beleggingscategorie aandelen van een eenduidige benchmark (de MSCI) gebruik gemaakt voor alle aandelenbeleggingen.

Het relatieve belang van vastrentende waarden is aan het einde van het jaar afgenomen met ruim 4% ten opzichte van eind 2005.

Figuur 1 – Feitelijke beleggingsmix ten opzichte van lange termijn strategisch beleggingsbeleid

Vermogensbeheer

Beleggingsresultaten

Het behaalde absolute rendement bedraagt 9,48%. Dit rendement is vooral toe te schrijven aan de 65% strategische allocatie naar aandelen. Onderstaand is een overzicht opgenomen van de resultaten naar allocatie per beleggingscategorie.

Beleggingscategorie	Allocatie per 31 december 2006	Benchmark	Fondsresultaat	Relatief resultaat
Obligaties	34,2%	-2,78%	-2,58%	0,20%
Aandelen	65,8%	13,37%	13,16%	- 0,21%
Valuta		6,10%	5,42%	- 0,68%

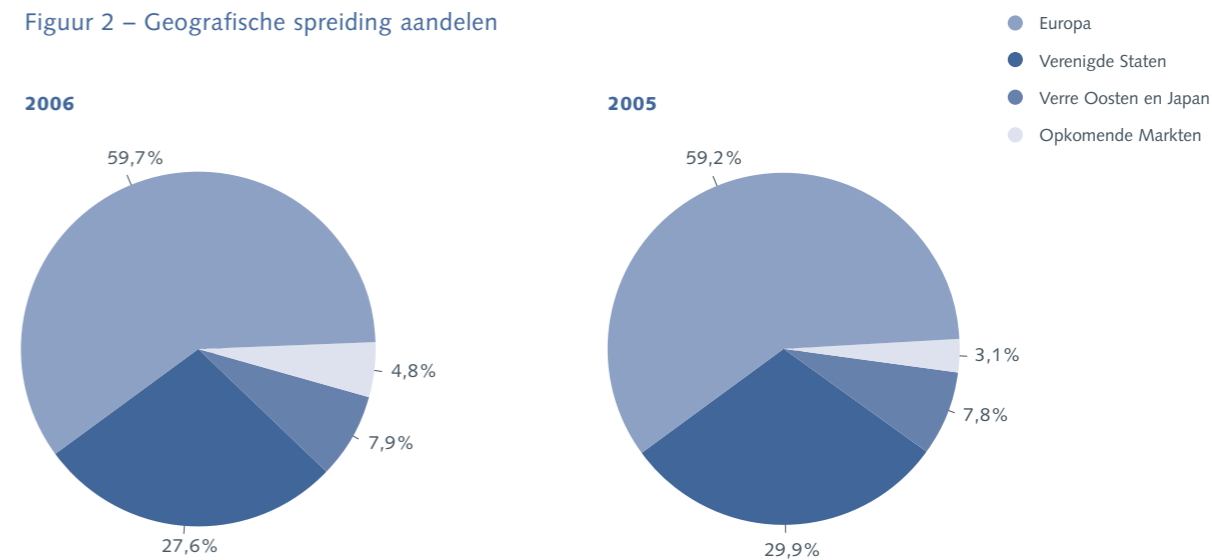
Het vermogensbeheer wordt volledig uitgevoerd door externe beheerders. De keuze tussen actief en passief beheer wordt bepaald door een combinatie van risico management factoren en de overtuiging dat in een bepaalde markt op lange termijn waarde kan worden toegevoegd door af te wijken van de betreffende index.

Allocatie van mandaten vindt plaats op basis van strategische overwegingen. Tactische allocaties kunnen uitsluitend worden gemaakt door de vermogensbeheerders binnen de restricties van de mandaten.

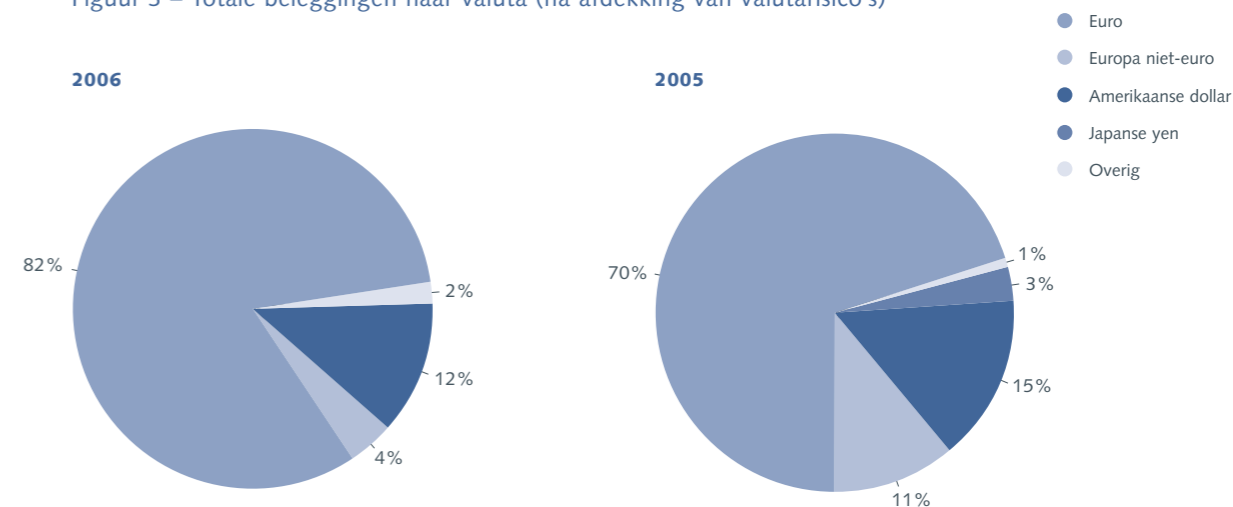
Het valutarisico wordt bij obligaties volledig afgedekt. Bij aandelen wordt circa 67% van het niet-euro risico afgedekt. De valutahedge ratio van de totale waarde van de beleggingen bedroeg ultimo december 2006 ca. 40%. Eind 2005 was dat ca. 30,5%.

De geografische spreiding van de aandelen is weergegeven in figuur 2, de verdeling naar de verschillende valuta in figuur 3.

Figuur 2 – Geografische spreiding aandelen

Figuur 3 – Totale beleggingen naar valuta (na afdekking van valutarisico's)

Wijzigingen vermogensbeheer

In februari is een nieuwe actieve valutamanager gestart. De manager heeft een passieve valutamanager vervangen die tijdelijk het mandaat had uitgevoerd.

Het mandaat voor Emerging Markets aandelen is beëindigd. In augustus is een mandaat gestart als onderdeel van het -hieronder beschreven- beleggingsfonds DGEF met als benchmark MSCI Emerging Markets.

Een omvangrijke transitie heeft plaatsgevonden in oktober teneinde 50% van de actieve en passieve mandaten voor aandelen onder te brengen bij het IBM Diversified Global Equity Fund. Dit is een fiscaal transparant beleggingsfonds dat gevestigd is in Ierland. Het is alleen toegankelijk voor IBM pensioenfondsen ten behoeve van de gezamenlijke uitvoering van wereldwijd actief beleggingsbeleid, waardoor schaalvoordelen worden bereikt. Het feitelijk beheer van de beleggingen wordt uitsluitend door externe vermogensbeheerders gevoerd. Door deze transitie is de omvang van de afgescheiden regionale mandaten aanzienlijk verminderd. Eén mandaat, US Small Caps is beëindigd omdat de omvang van het mandaat te klein was geworden.

DC beleggingsfondsen

Het betreft hier de beleggingsfondsen waarin door IBM voor deelnemers aan het Basis- en FlexPensioenreglement maandelijks stortingen worden gedaan ter vorming van een Persoonlijk Pensioen Kapitaal. Eveneens zijn vrijwillige stortingen in deze fondsen mogelijk door de deelnemers aan deze reglementen.

Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de samenstelling van deze fondsen. De fondsen worden passief beheerd en de rendementen volgen daardoor in belangrijke mate de gehanteerde benchmark. De vermogensbeheerder maakt gebruik van de mogelijkheid om de effectenportefeuille uit te lenen.

Deelnemers kunnen kiezen uit zes passieve fondsen of opteren voor de life-cycle matrix die is samengesteld uit drie passieve fondsen: euro aandelen, euro obligaties, wereld aandelen. Individuele keuzes zijn een deposito fonds en twee speciale fondsen, het Verre Oosten fonds en het Amerika fonds.

Financieel toetsingskader (FTK)

DNB heeft het de pensioenfondsen mogelijk gemaakt om reeds met ingang van 1 januari 2006 te gaan deelnemen aan het overgangsregime van het FTK. Het fonds heeft hiervoor niet geopteerd omdat nog geen duidelijkheid bestond over de voorgenomen reglementswijzigingen en de daarmee samenhangende financiering.

Verdere voorbereidingen voor de verplichte overgang naar het nieuwe toezichtsregime per 1 januari 2007 zijn gedurende het verslagjaar getroffen. Het fonds rapporteert zijn verplichtingen reeds op basis van marktwaarde aan DNB. Dit betekent dat in het proces van verdisconteren geen vast rentepercentage meer wordt gebruikt, maar een steeds wisselende marktrente.

Ook op het gebied van FTK risicometing en -management heeft het fonds in 2006 goede stappen gezet. Het fonds opteert voor de invoering van een eigen intern risico model in plaats van het hanteren van het generieke model van DNB. Een eigen intern risico model dient zowel de korte als lange termijn risico's van een pensioenfonds in kaart te brengen. De nadruk tijdens afgelopen jaar heeft gelegen bij de verdere ontwikkeling en integratie van het korte termijn risico model.

De invoering van de nieuwe reglementen heeft gedurende het verslagjaar veel druk gelegd op de voortgang hiervan. Het fonds verwacht dat het korte termijn risico model in de loop van 2007 operationeel zal zijn. Het lange termijn model, in feite een ALM model, zal eveneens in de loop van 2007 geïntegreerd worden in de algehele risico management structuur.

Risicomanagement

Het doel van de risicomanagement functie binnen het fonds is op een zo onafhankelijk mogelijke wijze inzicht te verschaffen in de risico's die het fonds loopt. Om dit te benadrukken heeft de risico manager een rechtstreekse rapportagelijijn naar het bestuur. Tegelijkertijd wordt gestreefd naar een zo goed mogelijke beheersing van deze risico's. Het 'palet' van risico's is breed en bevat naast de puur financiële risico's ook operationele risico's. Deze brede blik op risico's is in de geest van het FTK regime.

De werkzaamheden op het gebied van het korte en lange termijn risico model geven grotendeels invulling aan de beheersing van de financiële risico's. Operationele risico's doen zich onder andere voor op het gebied van de gebruikte informatietechnologie, de administratieve organisatie en interne controle. Risicomanagement is actief op een breed terrein en strekt zich ook uit op het gebied van compliance, zoals het voldoen aan wet- en regelgeving. Een aantal onderwerpen heeft specifieke aandacht gekregen, waaronder corporate governance (hoe het fonds zich gedraagt als aandeelhouder), de informatieverstrekking rondom de nieuwe pensioenreglementen en het beheersen van de rentegevoeligheid.

Het jaar 2006 heeft zich op het gebied van risicomanagement gekenmerkt door verdere professionalisering, verbreding en integratie binnen de fondsorganisatie. Met de inbedding van het FTK risico model in de organisatie zal risicomanagement verder verankerd worden. Deze stappen zullen in de loop van 2007 gestalte krijgen.

Pensioenen

Samenstelling rechthebbenden

Ultimo 2006 bedroeg het totale aantal actieve deelnemers, gewezen deelnemers en ingegane pensioenen van het fonds 14.859 (zie tabellen 1 en 2). Daarvan waren 4.713 actieve deelnemers. In het verloop daarvan hebben zich in het verslagjaar geen bijzondere mutaties voorgedaan.

Met ingang van 1 juni 2006 voert het fonds een nieuw pensioenreglement uit: de BasisPensioenregeling. Met de invoering hiervan zijn alle actieve deelnemers die op of na 1 januari 1950 geboren zijn in deze nieuwe pensioenregeling opgenomen. Ultimo 2006 zijn de actieven als volgt over de pensioenregelingen te verdelen: IBM Pensioenreglement 130 deelnemers, FlexPensioenreglement 106 deelnemers, BasisPensioenreglement A 912 deelnemers, BasisPensioenreglement B 3.347 deelnemers en BasisPensioenreglement C 218 deelnemers.

Tabel 1: bestandsontwikkeling 2006 in aantallen

	Ingegane pensioenen					Totaal 2006	Totaal 2005
	Deelnemers	Gewezen deelnemers ¹	Ouderdoms-pensioen ²	Weduwen-, weduwnaars-pensioen	Wezen-pensioen		
Stand per 01/01/06	4.873	5.931	3.159	778	75	14.816	14.040
Nieuwe toetredingen	322					322	905
Ontslag met premievrije rechten	-380	380				0	0
Uitgaande waardeoverdrachten		-161				-161	-117
Ingang pensioen	-28	-139	167	69	7	76	85
Overlijden	-11	-9	-61	-21		-102	-122
Beëindiging					-7	-7	-8
Andere oorzaken ³	-63	-11	-10	-1		-85	33
Stand per 31/12/06	4.713	5.991	3.255	825	75	14.859	14.816

1) Waarvan 1.019 polissen voor bijzonder weduwen-, weduwnaarspensioen, inclusief vereveningen.

2) Waarvan 46 polissen voor vereveningen.

3) Bij deelnemers betreft dit met name het vervallen van pensioenaanspraken bij beëindiging van het dienstverband binnen één jaar en bij gewezen deelnemers het ontstaan van nieuwe posten als gevolg van verevening na echtscheiding.

Tabel 2: verdeling rechthebbenden naar geslacht per 31 december 2006

	Ingegane pensioenen					Totaal 2006	Totaal 2005
	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Ouderdoms-pensioen	Weduwen-, weduwnaars-pensioen	Wezen-pensioen		
Mannen	3.806	4.241	2.926	23	44	11.040	11.029
Vrouwen	907	1.750	329	802	31	3.819	3.787
Stand per 31/12/06	4.713	5.991	3.255	825	75	14.859	14.816

Ontwikkeling technische voorzieningen

Het totaal van de technische voorzieningen van het fonds per 31 december 2006 bedroeg 2.276 miljoen euro. De ontwikkeling van deze voorzieningen is opgenomen in de toelichting op de balans. In tabel 3 worden de voorzieningen getoond, verdeeld naar categorie.

Tabel 3: voorzieningen pensioenverplichtingen verdeeld naar categorie per 31 december 2006 (x 1.000 euro)

	2006	2005
Deelnemers		
Actieven en partieel arbeidsongeschikten	407.508	416.260
Volledig arbeidsongeschikten	17.763	17.559
	425.271	433.819
Gewezen deelnemers		
Slapers	227.382	249.583
Bijzonder weduwen- en weduwnaarspensioen inclusief vereveningen	35.879	36.675
	263.261	286.258
Ingegane pensioenen		
Ouderdompensioen inclusief vereveningen	1.265.483	1.303.225
Weduwen- en weduwnaarspensioen	138.311	136.522
Wezenpensioen	1.810	1.743
	1.405.604	1.441.490
Voorziening pensioenverplichtingen per 31 december (VPV)	2.094.136	2.161.567
Voorziening bijzondere indexatieverplichtingen	4.965	5.188
Voorziening Persoonlijk Pensioen Kapitaal deelnemers	111.633	94.538
Voorziening Conversieverplichtingen	9.362	10.184
Voorziening prudentie sterfte	47.618	21.920
Voorziening stamrechtverplichtingen	7.888	15.988
Totaal technische voorzieningen	2.275.602	2.309.385

Waardeoverdrachten

Inkomende waardeoverdrachten

In totaal is in 2006 een bedrag van 1,6 miljoen euro aan individuele inkomende waardeoverdrachten in het FlexPensioenreglement verwerkt.

Hiervan is een bedrag van 0,4 miljoen euro aan de Defined Benefit (DB)-waarde en 1,2 miljoen euro (inclusief interestvergoeding) aan het Persoonlijk Pensioen Kapitaal van de deelnemers toegevoegd.

Uitgaande waardeoverdrachten

Ten behoeve van individuele uitgaande waardeoverdrachten is door het fonds een bedrag van 11 miljoen euro verwerkt. Dit betrof:

- vanuit het IBM Pensioenreglement en regelingen van voormalige gelieerde ondernemingen een bedrag van 0,3 miljoen euro;
- vanuit het FlexPensioenreglement een bedrag van 1,1 miljoen euro voor de DB-waarde en voor 9,6 miljoen euro van het Persoonlijk Pensioen Kapitaal.

Communicatie

Wijziging pensioenregelingen

In de eerste helft van 2006 heeft het communicatieteam de ontwikkeling van de nieuwe BasisPensioenregeling op de voet gevolgd. Waar mogelijk werd voorbereidend werk verricht voor de op handen zijnde implementatie. De regeling werd van kracht op 1 juni 2006.

Voor de eerste fase van de communicatie naar actieven werd een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van de OR, IBM HR, IBM Communications en het communicatieteam van het fonds. Ook met de deelnemersraad heeft uitgebreid overleg plaatsgevonden over de wijze van communicatie naar de belanghebbenden. Een toelichting op de nieuwe regeling werd opgenomen in een brief van IBM aan haar medewerkers van 14 juli 2006. Hier ging het om de eerste aankondiging en uitleg van de wijzigingen ten opzichte van de IBM Pensioenregeling en de FlexPensioenregeling. In augustus werd een Pensioenkrant uitgebracht en was een infodesk beschikbaar voor het beantwoorden van vragen. Ook op intranet werd uitgebreide informatie opgenomen en konden vragen worden gesteld.

Bovendien werd een groot aantal informatiesessies gehouden die een goede opkomst kenden. De sessies waren toegespitst op de specifieke wijzigingen voor diverse groepen medewerkers.

Vanaf het najaar heeft het fonds zich toegelegd op het ontwikkelen van individuele pensioenoverzichten, een pensioenplanner en informatie voor de website van het fonds. Deze werkzaamheden konden in het eerste kwartaal van 2007 worden afgerond.

De wijziging van de indexatieregeling ten aanzien van inactieven is eveneens op 14 juli 2006 gecommuniceerd door middel van een brief gepensioneerden en slapers. In aanvulling daarop was een infodesk ingericht voor het behandelen van vragen over dit onderwerp. Reacties zijn met name schriftelijk binnengekomen.

Gedrukte communicatie

In het kader van de invoering van de BasisPensioenregeling is een pensioenmap ontworpen met daarin de brochure en het reglement. Deze map heeft een bewaarfunctie: deelnemers kunnen er al hun pensioeninformatie en papieren overzichtelijk mee bij elkaar houden. De uitstraling van de map past in de nieuwe communicatielijn die in 2005 werd uitgezet.

De nieuwsbrief SPIN.FO verscheen tweemaal. Daarnaast heeft het fonds een aantal mailings verstuurd over met name de beleggingsmogelijkheden binnen DC.

On line communicatie

Via de website (www.pensioenfonds-ibm.nl) worden belanghebbenden geïnformeerd over de pensioenregelingen en het fonds. In het verslagjaar werden onder andere informatie over beleggingsachtergronden, samenvattingen van jaarverslagen, pensioen nieuws, stembeleid en -gedrag met betrekking tot aandelen en tussenstanden voor verwachte indexatie opgenomen.

Op de intranetsite van het fonds kwam een nieuwe versie van de FlexPensioenPlanner beschikbaar. Tevens werd gewerkt aan een nieuwe pensioenplanner voor de BasisPensioenregeling. Dit berekeningstool is een combinatie van pensioenplanner en maandopgave en kon in het eerste kwartaal van 2007 in gebruik worden genomen.

Voorbereidingen op Pensioenwet

De nieuwe Pensioenwet is in december 2006 door de Eerste Kamer aangenomen en ingegaan op 1 januari 2007. Communicatie over de definitieve tekst van de Pensioenwet was daarom afgelopen jaar nog niet mogelijk. Zo kon de prioriteit bij de gewijzigde pensioenregelingen worden gelegd. Overigens kennen de belangrijkste wijzigingen van de Pensioenwet een overgangperiode tot 1 januari 2008. In de loop van 2007 zal hierover communicatie vanuit het fonds plaats vinden.

Amstelveen, 22 juni 2007

Namens het bestuur,

P.N.J. Snoek, voorzitter
J.G.C.M. Wijffels, secretaris

Namens de directie,

R. Hommes, directeur
K. Verloop, adjunct-directeur

Jaarrekening 2006

BALANS (NA VERWERKING RESULTAAT)

36

(alle bedragen x € 1.000)

	31 december 2006	31 december 2005
ACTIVA		
I Beleggingen		
Vastrentende waarden	1.052.404	1.092.786
Zakelijke waarden		
- Aandelen	1.920.581	1.709.370
- Overige Zakelijke Waarden	14.433	23.876
	<u>1.935.014</u>	<u>1.733.246</u>
	2.987.418	2.826.032
II Beleggingen deelnemers FlexPensioen	<u>111.633</u>	<u>94.538</u>
Totaal Beleggingen	3.099.051	2.920.570
Vorderingen en overige activa		
III Lopende interest en te ontvangen dividenden	1.929	1.943
IV Diverse debiteuren en andere activa	<u>66.072</u>	<u>54.792</u>
	68.001	56.735
Liquide Middelen	<u>62.537</u>	<u>51.946</u>
	3.229.589	3.029.251

(alle bedragen x € 1.000)

37

	31 december 2006	31 december 2005
PASSIVA		
V Reserve	923.732	690.457
VI Technische voorzieningen	<u>2.275.602</u>	<u>2.309.385</u>
Totaal Pensioenvermogen	3.199.334	2.999.842
VII Diverse crediteuren en andere passiva	30.255	29.409
	<u>3.229.589</u>	<u>3.029.251</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

38

(alle bedragen x € 1.000)

	2006	2005
Baten		
VIII Premies en koopsommen	60.602	96.916
IX Beleggingsopbrengsten	268.029	396.239
X Beleggingsopbrengsten deelnemers FlexPensioen	9.239	14.251
XI Inkomende waardeoverdrachten	1.649	1.357
XII Overige baten	3.787	3.398
	343.306	512.161
Lasten		
XIII Vermindering cq vermeerdering technische voorzieningen	-33.783	145.366
Premies herverzekering	53	82
XIV Uitgaande waardeoverdrachten	11.003	16.792
XV Uitkeringen	127.794	120.365
XVI Uitvoerings- en excassokosten	4.294	4.026
XVII Overige lasten	670	1.305
	110.031	287.936
Saldo van baten minus lasten	233.275	224.225

Het saldo van de staat van baten en lasten is toegevoegd aan de reserves.

KASSTROOMOVERZICHT

39

(alle bedragen x € 1.000)

	2006	2005
Kasstroom uit pensioenuitvoeringsactiviteiten		
Bijdragen van werkgevers en werknemers	60.602	96.916
Ontvangsten wegens overgenomen verplichtingen	1.649	1.357
Uitgekeerde pensioenen	-127.794	-120.365
Uitgaven wegens overgedragen verplichtingen	-11.003	-16.792
Premies herverzekering	-53	-82
Uitvoerings- en excassokosten	-4.294	-4.026
	-80.893	-42.992
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Directe beleggingsopbrengsten	50.268	42.604
Verkopen en aflossingen van beleggingen	829.497	444.159
Aankopen beleggingen	-833.815	-419.662
Verkopen beleggingen deelnemers FlexPensioen	4.285	8.853
Aankopen beleggingen deelnemers FlexPensioen	-12.184	-11.736
Gerealiseerde valutaresultaten op valuta afdekkingstransacties	64.444	-75.625
Kosten van vermogensbeheer	-3.706	-3.323
	98.789	-14.730
Andere mutaties		
Mutatie kasstroom debiteuren/crediteuren	-10.420	51.321
Overige mutaties	3.115	2.094
	-7.305	53.415
Mutatie liquide middelen	10.591	-4.307

Het kasstroomoverzicht is samengesteld op basis van de indirecte methode.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Voorzover hierna niet anders is aangegeven worden de activa en passiva gewaardeerd op nominale waarde. Materiële vaste activa worden gewaardeerd op de aanschafwaarde minus lineaire afschrijvingen. De bedragen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koersen per balansdatum. Valutaverschillen zijn opgenomen in de staat van baten en lasten.

Vastrentende waarden

Deze worden gewaardeerd op marktwaarde.

Zakelijke waarden

Aan een effectenbeurs genoteerde aandelen worden gewaardeerd op de marktwaarde. Indirect onroerend goed wordt gewaardeerd op marktwaarde. De Overige Zakelijke Waarden (private investments) worden gewaardeerd op marktwaarde indien deze beschikbaar is en voorts tegen de kostprijs of netto vermogenswaarde, eventueel verminderd met de te verwachten kosten.

Derivaten

In de balans opgenomen derivaten worden gewaardeerd op marktwaarde. Wijzigingen in de marktwaarde van een derivaat worden in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin deze wijzigingen zich voordoen, voorzover zij een in de balans verwerkte actief- of passiefpost afdekken.

Beleggingen deelnemers FlexPensioen

De beleggingen voor de deelnemers aan het FlexPensioenreglement worden gewaardeerd op marktwaarde en zijn voor rekening en risico van de deelnemers. De volgende passieve beleggingsfondsen zijn voor de deelnemers, al dan niet in combinatie, beschikbaar: Euro Aandelen, Aandelen USA, Aandelen Verre Oosten en Aandelen Wereldwijd, Euro Obligaties en Euro Deposito's.

Reserve

De overschotten van het fonds worden opgenomen in de reserve. Deze reserve is bedoeld als buffer voor beleggings- en overige risico's. Voorzover de buffer dat toelaat, dient de reserve tevens voor het toekennen van de indexatie van de pensioenaanspraken van de gepensioneerden en gewezen deelnemers, alsmede van de opgebouwde aanspraken over het Defined Benefit (DB) -gedeelte van het FlexPensioenreglement.

Op grond van voorschriften van De Nederlandsche Bank zijn minimum buffers vereist. Deze bestaan uit een reserve voor algemene risico's en een reserve voor beleggingsrisico's. De reserve algemene risico's is bepaald op 2% van de Technische Voorzieningen (exclusief Persoonlijk Pensioen Kapitaal). De reserve voor beleggingsrisico's is zodanig bepaald dat een waardedaling ten opzichte van de waarde per ultimo van het jaar kan worden opgevangen. Voor 2006 is deze gesteld op 9% (85 miljoen euro) voor de vastrentende waarden en 25% (432 miljoen euro) voor de zakelijke waarden.

Voorziening Pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen is gelijk aan de contante waarde van de opgebouwde rechten uit hoofde van de door het fonds vastgestelde reglementen en gedane pensioentoezeggingen.

De berekening van de contante waarde geschiedt naar de volgende grondslagen:

Interest

Op grond van prudentieoverwegingen wordt uitgegaan van een rekenrente van 4% of, indien deze lager is, van de kapitaalmarktrente op basis van de door de Nederlandse Bank gepubliceerde Rente Termijn Structuur. Ultimo 2006 was de kapitaalmarktrente hoger dan 4%. De rekenrente is daarom vastgesteld op 4%.

Sterfte

De sterftetekansen van mannen zijn ontleend aan de overlevingstafel Gehele Bevolking Mannen, waarnemingsperiode 1995-2000, afgerond door het Actuarieel Genootschap, toegepast met drie jaar leeftijdsterugstelling. De sterftetekansen van vrouwen zijn ontleend aan de overlevingstafel Gehele Bevolking Vrouwen, waarnemingsperiode 1995-2000, afgerond door het Actuarieel Genootschap, toegepast met twee jaar leeftijdsterugstelling. De hiervoor vermelde terugstellingen worden gedaan om rekening te houden met de trendmatige verbetering van de levenskansen.

Gehuwdheid

Bij het weduwen-, weduwnaars- en partnerpensioen wordt voor actieven tot de 65-jarige leeftijd van de man respectievelijk vrouw het systeem onbepaalde vrouw/man toegepast. Voor premievrije rechten is dit de 60-jarige leeftijd. De frequenties met betrekking tot gehuwdheid of samenleving worden bepaald op 100%. De mannelijke deelnemers worden geacht een 3 jaar jongere vrouw en de vrouwelijke deelnemers een 3 jaar oudere man te hebben. Na de leeftijd van 65 respectievelijk 60 jaar wordt met de feitelijke burgerlijke staat rekening gehouden.

Leeftijdsbepaling

Leeftijden worden in jaren en maanden bepaald. Bij verzekerden met een aanspraak op uitgesteld ouderdompensioen is het uitgangspunt dat de leeftijd op de reglementaire pensioendatum wordt gehanteerd en dat de toekomstige duur op maanden naar beneden wordt afgerond. Bij de overige verzekerden is het uitgangspunt dat de geboortedatum wordt verschoven naar de eerste dag van de volgende maand, en dat de leeftijd op gehele maanden naar boven wordt afgerond.

Opslagen

De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt verhoogd met 1% voor toekomstige administratie- en excassokosten.

Voorziening bijzondere indexatieverplichtingen

De voorziening bijzondere indexatieverplichtingen betreft de indexatieverplichting ten laste van het fonds op polissen waarvan de nominale verplichting niet bij het fonds berust, maar bij AMEV. De maximale cumulatieve indexatie is gesteld op 1,75% per jaar.

Voorziening Persoonlijk Pensioen Kapitaal deelnemers

De voorziening Persoonlijk Pensioen Kapitaal deelnemers betreft de verplichtingen uit hoofde van door IBM gestorte premies, waardeoverdrachten en bijdragen van de deelnemers aan het FlexPensioenreglement, vermeerderd met het rendement. De tegenwaarde van deze voorziening wordt gevormd door de Beleggingen deelnemers FlexPensioen.

Voorziening Conversieverplichtingen

De voorziening Conversieverplichtingen dekt de kosten voortvloeiend uit de toezegging van (toekomstige) extra stortingen in het Persoonlijk Pensioen Kapitaal deelnemers uit hoofde van de conversie van deelnemers aan het IBM Pensioenreglement naar het FlexPensioenreglement.

Voorziening stamrechten

De voorziening stamrechten betreft een verplichting uit hoofde van door IBM gestorte koopsommen ten behoeve van stamrechtverplichtingen en wordt berekend naar de grondslagen zoals opgenomen onder de voorziening Pensioenverplichtingen. Deze verplichtingen zijn tijdelijk en dekken een uitkering tot aan de (vervroegde) pensioendatum. De financiering geschiedt via een aparte overeenkomst met IBM.

Voorziening prudentie sterfte

De voorziening prudentie sterfte betreft de te verwachten kosten in verband met de toekomstige ontwikkeling van de sterftegrondslagen. Met ingang van het boekjaar 2004, het jaar volgend op de invoering van de nieuwe overlevingstafels 1995-2000, wordt hieraan per jaar 0,5% van de technische voorzieningen toegevoegd.

Begin 2007 heeft het Actuariel Genootschap de overlevingstafels 2000-2005 gepubliceerd. Om de voorzieningen in overeenstemming met deze overlevingstafels te brengen is het noodzakelijk gebleken om in het boekjaar 2006 niet 0,5%, maar 1,25% van de technische voorzieningen aan deze prudentie toe te voegen.

Risicoverzekering

Terzake van het overlijdens- en het arbeidsongeschiktheidsrisico heeft het fonds voor de uit te voeren pensioenregelingen stop-loss verzekeringen afgesloten. Deze verzekeringen dekken het risico dat de verplichtingen welke ontstaan als gevolg van sterfte- en/of arbeidsongeschiktheidsgevallen hoger is dan wordt voorzien.

Resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

De pensioenpremie voor het IBM Pensioenreglement en het FlexPensioenreglement wordt gebaseerd op de Amerikaanse rekenmethode overeenkomstig FAS 87 in samenhang met de financieringsovereenkomst met IBM. Voor de overige regelingen geldt de actuariële premie.

De operationele kosten van het fonds zijn met ingang van het boekjaar 2003 in rekening gebracht bij IBM en verantwoord onder de premies en koopsommen.

De (on)gerealiseerde resultaten op beleggingen worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

TOELICHTING OP DE BALANS

(alle bedragen x € 1.000)

ACTIVA		Vast-rentende Waarden	Aandelen	Overige Zakelijke Waarden	Totaal 2006	Totaal 2005
I	Mutaties Beleggingen					
	Waarde per 1 januari	1.092.786	1.709.370	23.876	2.826.032	2.417.925
	Aankopen	64	832.606	1.145	833.815	419.662
	Verkopen/aflossingen	-10.697	-811.039	-7.760	-829.496	-444.159
	Waarderingsverschillen	-30.585	73.922	-8.842	34.495	409.651
	Verkoopresultaten	836	115.722	6.014	122.572	22.953
	Waarde per 31 december	1.052.404	1.920.581	14.433	2.987.418	2.826.032
	Kostprijs per 31 december	968.163	1.691.235	36.322	2.695.720	2.607.463
II	Mutaties Beleggingen deelnemers FlexPensioen			2006		2005
	Waarde per 1 januari		94.538		77.426	
	Aankopen		12.184		11.736	
	Verkopen/aflossingen		-4.285		-8.853	
	Waarderingsverschillen		7.863		12.930	
	Verkoopresultaten		1.333		1.299	
	Waarde per 31 december			111.633		94.538
III	Lopende interest en te ontvangen dividenden					
	Lopende Interest					
	- Vastrentende waarden		0		0	
	- Deposito's		170		142	
	Te ontvangen dividenden		1.759		1.801	
	Totaal			1.929		1.943
IV	Diverse debiteuren en andere activa					
	Debiteuren en overige vorderingen					
	- Beleggingsdebiteuren		23.212		3.283	
	- Te vorderen dividendbelasting		681		701	
	- Te vorderen van IBM u.h.v. premies		357		565	
	- Te vorderen van IBM u.h.v. ontslagrechten		40.866 ¹		49.837	
	- Overige vorderingen		744		151	
				65.860		54.537
	Materiële vaste activa					
	Specificatie van de vaste activa:					
	- Boekwaarde per 1 januari		255		333	
	- Investerings		18		0	
	- Desinvesteringen		0		6	
	- Desinvesteringen afschrijvingen		0		-6	
	- Afschrijvingen		-61		-78	
	Boekwaarde per 31 december			212		255
	Cumulatieve afschrijvingen		470		409	
	Totaal			66.072		54.792

1) Dit betreft een vordering met een resterende looptijd van 3 jaar. Per 1 november is de financieringsregeling van deze vordering omgezet in een leningsovereenkomst met IBM. Hierbij is het rentepercentage gewijzigd van 6,5% enkelvoudige interest naar 4% samengestelde interest op jaarbasis. In 2006 is het renteverval bijgeschreven op de vordering zijnde 1,2 miljoen euro tevens is de reguliere rente bijgeschreven zijnde 2,3 miljoen euro. Er is afgelost 12,5 miljoen euro.

TOELICHTING OP DE BALANS (VERVOLG)

44

(alle bedragen x € 1.000)

PASSIVA	2006	2005
V Reserve		
Stand per 1 januari	690.457	466.232
Uit resultaatbestemming	233.275	224.225
Balans per 31 december	923.732	690.457
Vereiste reserves volgens voorschriften		
Nederlandsche Bank		
Algemene reserve	43.279	44.297
Beleggingsreserve	517.189	524.861
Vereiste reserve	560.468	569.158
VI Voorziening pensioenverplichtingen (VPV)		
Stand per 1 januari	2.161.567	2.057.507
Toevoegingen		
- Benodigde premie en koopsommen	27.528	51.611
- Benodigd voor verhoging ontslagrechten	0	0
- Indexatie ingegane en uitgestelde pensioenen	27.273	9.210
- Interne/externe waardeoverdrachten	-7.093	-1.069
- Interest	80.998	81.114
- Resultaat op sterfte en invalidering	7.636	-1.008
Totaal toevoeging	136.342	139.858
Onttrekkingen		
- Uitkeringen	-120.304	-117.019
- Vrijval uit excasso voorziening	-1.203	-1.170
- Overige mutaties	167	-42
Totaal onttrekking	-121.340	-118.231
Mutatie rekenrente	-82.433	82.433
Balans per 31 december	2.094.136	2.161.567
Voorziening bijzondere indexatieverplichtingen		
Stand per 1 januari	5.188	5.048
Onttrekking ten gunste van het resultaat	-25	-58
Mutatie rekenrente	-198	198
Balans per 31 december	4.965	5.188
Voorziening Persoonlijk Pensioen Kapitaal (PPK) deelnemers		
Stand per 1 januari	94.538	77.566
Toevoegingen		
- Premies en koopsommen	16.265	16.052
- Premies uit conversieverplichtingen	174	396
- Waardeoverdrachten (lopend boekjaar)	1.263	1.029
- Beleggingsopbrengsten	9.239	14.251

(alle bedragen x € 1.000)

45

PASSIVA (vervolg)	2006	2005
<i>Onttrekkingen</i>		
- Waardeoverdrachten (naar geliquideerd PPK)	-9.603	-14.415
- Overige mutaties	-243	-341
Balans per 31 december	111.633	94.538
Voorziening conversieverplichtingen		
Stand per 1 januari	10.184	10.490
Onttrekking ten gunste van het resultaat	-433	-695
Mutatie rekenrente	-389	389
Balans per 31 december	9.362	10.184
Voorziening prudentie sterfte		
Stand per 1 januari	21.920	10.378
Toevoeging ten laste van het resultaat	26.534	10.706
Mutatie rekenrente	-836	836
Balans per 31 december	47.618	21.920
Voorziening stamrechtverplichtingen		
Stand per 1 januari	15.988	3.030
Toevoegingen		
- Benodigde premie en koopsommen	859	17.662
- Indexatie ingegane en uitgestelde pensioenen	237	16
- Interest	437	258
- Resultaat op sterfte en invalidering	68	40
Totaal toevoeging	1.601	17.976
Onttrekkingen		
- Uitkeringen	-9.001	-5.572
- Vrijval uit excasso-voorziening	-90	-56
- Overige mutaties	0	0
Totaal onttrekking	-9.091	-5.628
Mutatie rekenrente	-610	610
Balans per 31 december	7.888	15.988
Totaal Technische voorzieningen	2.275.602	2.309.385
VII Diverse crediteuren en andere passiva		
De specificatie van deze post luidt als volgt:		
- Beleggingscrediteuren	4.829	7.610
- Geliquideerd Persoonlijk Pensioen Kapitaal	17.456	14.313
- Af te dragen loonheffing en sociale lasten	3.528	3.727
- Te betalen kosten	3.206	2.670
- Overige schulden	1.236	1.089
Totaal	30.255	29.409

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten)

Algemeen

Beleid en gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) is gedurende het jaar niet wezenlijk gewijzigd. Toestemming voor het gebruik van derivaten ligt nadrukkelijk bij het bestuur. Belangrijkste reden voor het gebruik is het verbeteren van risicobeheersing.

Uitgangspunten daarbij zijn onder andere:

- geen hefboomwerking (leverage);
- voorkeur voor beursgenoteerde instrumenten in verband met verhandelbaarheid en onafhankelijke waardering;
- specifieke rapportage die inzicht geeft in de effecten van het gebruik van derivaten.

Onder derivaten worden verstaan overeenkomsten die het fonds gebruikt voor het beheersen van bepaalde risico's, zoals marktrisico (negatieve koersontwikkelingen), kredietrisico en liquiditeitsrisico en waarvan de prijsvorming bepaald wordt door het onderliggende product (aandelen, obligaties, valuta's). Daarnaast worden derivaten ingezet om de portefeuille zo efficiënt mogelijk in te richten.

Gebruik van derivaten

Voorbeelden van derivaten zijn forwards, futures, swaps en opties. In de richtlijnen voor de afzonderlijke vermogensbeheerders geldt als principe dat geen toestemming wordt gegeven voor het aangaan van derivatentransacties. Slechts in specifieke situaties wordt deze toestemming wel gegeven.

Het effect van de aankoop van beursgenoteerde futures is dat wordt geparticipeerd in de waardeontwikkeling van de bijbehorende beleggingscategorie zonder dat werkelijke stukken van die beleggingscategorie worden aangekocht. Futures worden als zodanig aangekocht binnen het 'equitization'-programma, maar ook bij passieve beleggingen. Bij equitization worden kasmiddelen voor de korte termijn geïnvesteerd in termijncontracten (futures) op de aandelen- of obligatiemarkt. Vanwege herschikkingen binnen die portefeuilles zijn doorgaans (zeer) beperkte hoeveelheden kasgeld aanwezig, die tijdelijk worden omgezet in beter renderende beleggingscategorieën door middel van futures.

Bij deelname in beleggingsfondsen is veelal sprake van een minder restrictief derivatengebruik, aangezien het meestal niet mogelijk is daartoe specifieke richtlijnen overeen te komen.

Met betrekking tot het GSF (een beleggingsfonds voor wereldwijde vastrentende waarden) zijn specifieke richtlijnen overeengekomen voor het gebruik van derivaten. Deze worden ingezet om op een efficiënte wijze in de waardeontwikkeling van de obligatiemarkt te kunnen participeren.

Specifieke toelichting omtrent risico's

Renterisico

De vermogensbeheerders van de portefeuille met wereldwijde vastrentende waarden mogen volgens de richtlijnen de duration over- of onderwegen met maximaal twee jaar ten opzichte van de Lehman Aggregate Global Bond Index. Het mandaat voor lokale vastrentende waarden is passief waardoor het renterisico nagenoeg gelijk is aan de index.

Krediet- en marktrisico

Het fonds heeft procedures met betrekking tot het vermogensbeheer die de blootstelling aan het risico van kredietconcentraties bij één marktpartij, alsmede marktrisico's, beperken. Deze procedures worden uitgevoerd in samenhang met de geografische spreiding van de beleggingen.

Valutarisico

Bij het mandaat voor wereldwijde vastrentende waarden is het valutarisico volledig afgedekt naar de euro door middel van een afzonderlijk mandaat bij een valutamanager. Het merendeel van de vermogensbeheerders mag zich zelf slechts in beperkte mate met valutabeheer bezig houden. Daarnaast is er een valuta overlay-programma dat gedeeltelijk het valutarisico van de aandelenportefeuille afdekt naar de euro en een extra rendement tracht te maken door actief posities op valuta's in te nemen.

Securities lending

Maximaal 20% van de totale effectenportefeuille van het fonds mag worden uitgeleend. Dit betekent dat het juridisch eigendom tijdelijk wordt overgedragen maar dat het economische risico bij het fonds blijft. Gemiddeld over 2006 was er voor 241 miljoen euro aan zakelijke waarden uitgeleend (199 miljoen euro per eind december 2006). Bij de beleggingsfondsen waarin wordt deelgenomen kan uitlening van effecten plaatsvinden door het betreffende fonds.

Voor het uitlenen ontvangt het fonds een vergoeding. De netto opbrengst in 2006 bedroeg 1 miljoen euro. Het tegenpartijrisico wordt onder andere beperkt door het verkrijgen van onderpand. De gemiddelde waarde van het onderpand per eind december 2006 was ruim 104% van de waarde van de uitgeleende effecten. Stringente procedures en richtlijnen beperken ook de rente- en operationele risico's.

GSF

De waarde van de door het fonds gehouden units in het GSF bedraagt 533 miljoen euro per eind december 2006. In dit fonds wordt belegd in vastrentende waarden van zowel overheden als corporates in de hele wereld. De aanwezige valutarisico's zijn volledig afgedekt door een speciaal daarvoor door het pensioenfonds aangestelde valutamanager. De duration van het fonds per eind december is circa 6 maanden korter dan de duration van de benchmark, welke 5,3 jaar is. Het profiel van het kredietrisico van de GSF portefeuille is in overwegende mate conservatiever dan de bijbehorende index.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en zekerheden

Het totaalbedrag waarover valutarisico wordt gelopen bedraagt ultimo december 2006 circa 61% van de beleggingsportefeuille. De veruit belangrijkste valuta daarin is de Amerikaanse dollar. Door afdekking is het valutarisico per ultimo 2006 gereduceerd tot 18% van de totale beleggingsportefeuille.

De totale netto nominale futures positie ultimo 2006 bedraagt 51 miljoen euro. Het netto effect van de futures ultimo 2006 is dat het marktrisico bij de zakelijke waarden met 1,7% is toegenomen. Door aankoop van deze futures zijn gelijktijdig de liquide middelen vermindert met 1,7%. Er is geen sprake van leverage, omdat de waarde van de futures wordt gedekt door kasmiddelen.

De totale waarde ultimo 2006 van de contracten met betrekking tot futures en forwards bedraagt nominaal 3,453 miljoen euro. De netto waarde van deze contracten bedraagt 20 miljoen euro. Forwards zijn futures die worden aangekocht op de onderhandse markt.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

48

(alle bedragen x € 1.000)

BATEN		2006		2005	
VIII Premies en koopsommen					
Werkgeverspremies/koopsommen		38.524		60.953	
IBM Pensioenregeling					
Werkgeverspremie stamrechten		2.639		16.543	
Werkgeverspremies/koopsommen		10.765		10.203	
FlexPensioenregeling					
Premies uit conversieverplichtingen		0		397	
Deelnemersbijdrage FlexPensioen IBM		5.247		5.571	
Werkgeverspremies BTO en risicopremies		404		424	
Deelnemersbijdrage FlexPensioen BTO		22		25	
Opslag voor uitvoeringskosten		3.001		2.800	
		60.602		96.916	
IX Beleggingsopbrengsten					
	Vast-renterende Waarden	Aandelen	Overige Zakelijke Waarden	Totaal 2006	Totaal 2005
<i>Directe beleggingsopbrengsten</i>					
Interest vastrentende waarden/dividenden ¹	64	44.568	2.964	47.596	41.370
Interest banken/deposito's	0	2.261	368	2.629	1.212
	64	46.829	3.332	50.225	42.582
<i>Indirecte beleggingsresultaten</i>					
Gerealiseerde resultaten	835	115.722	6.014	122.571	22.953
Ongerealiseerde resultaten	-30.585	73.922	-8.842	34.495	409.651
Valutare resultaten ²	33.064	31.256	124	64.444	-75.624
	3.314	220.900	-2.704	221.510	356.980
Subtotaal	3.378	267.729	628	271.735	399.562
Beleggingskosten	-687	-2.775	-244	-3.706	-3.323
Totaal	2.691	264.954	384	268.029	396.239
X Beleggingsopbrengsten deelnemers FlexPensioen					
Gerealiseerde resultaten/interest		1.376		1.321	
Ongerealiseerde resultaten		7.863		12.930	
Valutare resultaten		0		0	
		9.239		14.251	
XI Inkomende waardeoverdrachten					
Individuele overdrachten		1.649		1.357	
Collectieve overdrachten		0		0	
		1.649		1.357	
XII Overige Baten					
Overige Interest		3.597 ³		3.201	
Overige FlexPensioenbaten		40		52	
Omzetting kleine PPK's in DB		103		76	
Diversen		47		69	
		3.787		3.398	

1) Voor de categorie vastrentende waarden zijn de interestopbrengsten verwerkt in de unitprijs van de beleggingsfondsen en is zodoende verantwoord als indirecte beleggingsopbrengsten.

2) Hieronder zijn ook opgenomen de resultaten als gevolg van valuta afdekkingstransacties (2006 65.674, 2005 -77.850).

3) Inclusief rente inzake vordering op IBM uit hoofde van ontslagrechten ad. 3,5 miljoen euro.

49

(alle bedragen x € 1.000)

LASTEN		2006		2005	
XIII Vermindering cq vermeerdering technische voorzieningen					
Voorziening Pensioenverplichtingen (incl. vervroegde pensioenverplichtingen)		-67.431		104.060	
Voorziening bijzondere indexatieverplichtingen		-222		140	
Voorziening Persoonlijk Pensioen Kapitaal deelnemers		17.095		16.972	
Voorziening Conversieverplichtingen		-823		-306	
Voorziening prudentie sterfte		25.698		11.542	
Voorziening stamrechtverplichtingen		-8.100		12.958	
		-33.783		145.366	
XIV Uitgaande waardeoverdrachten					
Individuele overdrachten		11.003		16.792	
Collectieve overdrachten		0		0	
		11.003		16.792	
XV Uitkeringen					
Ouderdomspensioen		116.323		109.759	
Nabestaandenpensioen		11.799		11.222	
Arbeidsongeschiktheidspensioen		4.151		3.849	
Overige Uitkeringen		163		152	
		132.436		124.982	
Ontvangen WAO-uitkeringen ¹		-4.642		-4.617	
		127.794		120.365	
XVI Uitvoerings- en excassokosten					
Salarissen		1.375		1.357	
Sociale Lasten		78		99	
Pensioenlasten		290		299	
Overige personeelsgebonden kosten		265		261	
Totaal personeelskosten		2.008		2.016	
Administratiekosten		1.086		1.152	
Bureaustkosten/automatisering		1.806		1.578	
Advies-/controlekosten		980		1.208	
Overige		272		117	
		6.152		6.071	
Totaal operationele kosten SPIN		-956		-1.185	
Toegerekend aan beleggingskosten		-902		-860	
Doorbelast aan IBM en BTO voor DC-kosten		4.294		4.026	
Uitvoerings- en excassokosten					
XVII Overige Lasten					
Overige FlexPensioenlasten		438		535	
Overige interest		212		744	
Diversen		20		26	
		670		1.305	

1) Hierin zijn ook opgenomen de WAO-ontvangsten van WAO-gerechtigden die een (vervroegd) ouderdomspensioen ontvangen.

ACTUARIËLE ANALYSE

50

(alle bedragen x € 1.000)

	2006	2005
1. Rendement		
Opbrengst beleggingen	277.268	410.490
Benodigd voor VPV/PPK	-90.675	-95.623
Benodigd voor waardering op RTS	83.043	-83.043
Benodigd voor indexering	-27.510	-9.226
Resultaat	242.126	222.598
2. Premies, koopsommen en waardeoverdrachten		
Benodigd voor voorzieningen	-37.759	-80.987
Ontvangen/betaald	52.097	82.335
Resultaat	14.338	1.348
3. Kosten		
Vrijval uit excasso	1.293	1.226
Vrijval uit premies	3.903	3.660
Gemaakte kosten	-5.196	-4.886
Resultaat	0	0
4. Resultaat technische grondslagen	-667	4.997
5. Resultaat omrekening sterftetabellen		
Benodigd voor omrekening naar nieuwe technische grondslagen		
Benodigd voor/vrijval voorziening prudentie sterfte	-25.698	-11.542
	-25.698	-11.542
6. Overige mutaties + toevoeging overige voorzieningen	3.176	6.824
Totaal resultaat	233.275	224.225

Overige gegevens

51

Doelomschrijving

Het fonds heeft ten doel het verstrekken of doen verstrekken van pensioenen en/of andere uitkeringen, een en ander in de gevallen en onder de voorwaarden als nader geregeld in de statuten, de pensioenreglementen, alsmede in individuele gevallen door het bestuur af te geven pensioenbrieven.

Financiering

De kern van de financieringsovereenkomst met IBM wordt gevormd door het aanwezige vermogen te vergelijken met het streefvermogen, dat omgeven is door een ondercorridor en een bovencorridor. De op grond van deze grenzen in rekening te brengen premie wordt vervolgens getoetst aan het 'prudentievermogen', dat gebaseerd is op de circulaire 'Uitgangspunten voor de financiële opzet en positie van pensioenfondsen' d.d. 30 september 2002 en rekening houdend met latere beleidsbrieven van DNB.

Het prudentievermogen bestaat uit de som van de technische voorzieningen (exclusief de voorziening voor Persoonlijk Pensioen Kapitaal) verhoogd met door DNB gedefiniëerde reserves voor algemene en beleggingsrisico's.

In het geval dat het aanwezige vermogen minder bedraagt dan het streefvermogen of het prudentievermogen dient IBM over te gaan tot premiestorting, indien nodig aangevuld met een programma van herstellfinanciering tot een niveau dat wordt bepaald door de hoogste van de ondercorridor dan wel het prudentievermogen. Met de invoering van de BasisPensioenregeling en de gelijktijdige aanpassing van indexatieregeling voor alle belanghebbenden bij het fonds, is de mogelijkheid om onder bepaalde omstandigheden tot een premierestitutie en/of premiekorting ten behoeve van IBM te komen voor onbepaalde tijd opgeschort.

Aan het eind van 2005 overtrof het aanwezige vermogen zowel de ondercorridor als prudentievermogen. In 2006 heeft dan ook geen herstellfinanciering plaats gevonden. De aan IBM in rekening gebrachte pensioenpremie bestond uit twee componenten: premie voor de financiering van de verwachte pensioenopbouw en premie ter dekking van de uitvoeringskosten.

Beloning bestuurders

Er is één directeur benoemd binnen het fonds. Op grond van Artikel 383, Boek 2, Titel 9 van het burgerlijk wetboek vindt geen vermelding plaats van zijn beloning. De bestuursleden van het fonds zijn onbezoldigd.

Vermeldingen ingevolge artikel 96 Pensioenwet

In 2006 zijn door de De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten geen boetes of dwangsommen aan het fonds opgelegd, noch aanwijzingen gegeven. Ook was geen sprake van het aanstellen van een bewindvoerder en was er geen korte of lange termijn herstelplan van toepassing.

Actuariële verklaring

Opdracht

Ingevolge de aan Mercer Certificering BV door Stichting Pensioenfonds IBM Nederland te Amstelveen verleende opdracht tot actuariële certificering is de financiële positie per 31 december 2006 van het fonds door mij beoordeeld ten opzichte van de actuariële risico's die het fonds loopt. Tevens zijn de overige taken, voor de certificerend actuaaris voortvloeiend uit de wet, door mij vervuld.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door het pensioenfonds.

Overeenkomstig de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het fonds mij geïnformeerd over de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn. De opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten behoren tot de genoemde administratieve basisgegevens.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de financiële positie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening 2006.

Werkzaamheden

Bij de actuariële beoordeling van de financiële positie zijn conform artikel 10b van de Pensioen- en spaarfondsenwet de aangehouden voorziening pensioenverplichtingen en de overige verzekeringstechnische voorzieningen door mij onderzocht.

De uitgangspunten, grondslagen en methoden, die zijn toegepast bij de vaststelling van de verzekeringstechnische voorzieningen, respectievelijk bij de voorbereiding van de uitgevoerde toetsen van de toereikendheid van de fondsmiddelen, heb ik beoordeeld. De berekeningen voor de vaststelling van de voorzieningen en die voor de uitgevoerde toetsen zijn zowel globaal als steekproefsgewijs door mij beoordeeld.

Deze beoordelingen zijn zodanig gepland en uitgevoerd, dat met een redelijke mate van zekerheid kan worden gesteld dat de desbetreffende berekeningsresultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

Voorts heb ik de financiële opzet van het pensioenfonds beoordeeld.

De mate van zekerheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum opgebouwde pensioenverplichtingen zal kunnen nakomen is door mij geëvalueerd.

De beschreven werkzaamheden zijn in overeenstemming met binnen het actuariële beroep geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor het hierna te geven oordeel.

Oordeel

De bevindingen van de accountant ten aanzien van de door het fonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat die gegevens door mij als uitgangspunt van de daarop voortbouwende en door mij beoordeelde berekeningen zijn aanvaard.

Voorzieningen

Hiermede verklaar ik mij te kunnen verenigen met het geheel van de methoden en grondslagen voor de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen en de overige verzekeringstechnische voorzieningen. Deze voorzieningen zijn, met inachtneming van artikel 9a van de Pensioen- en spaarfondsenwet, getoetst uitgaande van door mij realistisch geachte grondslagen.

Naar mijn oordeel is de hoogte van de in DNB-staat 3.410 genoemde voorzieningen en de overige verzekeringstechnische voorzieningen, als geheel bezien, op de balansdatum prudent.

Toetsing van de fondsmiddelen aan criteria van DNB

De toets volgens de richtlijnen van DNB wijst uit dat de op de balansdatum aanwezige middelen van het pensioenfonds ten minste gelijk zijn aan de door DNB voor de ondergrens gestelde norm. Gemeten naar deze maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van dekking.

De totale reserves bij het pensioenfonds zijn op de balansdatum ten minste gelijk aan de daartoe door DNB gestelde norm.

Sterftevergelijking

De sterftevergelijking is naar mijn oordeel juist weergegeven. Bijgevolg is DNB-staat 3.530 door mij gewaarmerkt.

Financiële positie van het pensioenfonds

Bij mijn beoordeling van de financiële positie is bepalend de mate van waarschijnlijkheid dat het pensioenfonds zal kunnen voldoen aan de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum.

Daarbij worden in aanmerking genomen het streven inzake toeslagen, zoals aan verzekerden meegedeeld, de door DNB gestelde criteria en –eventuele– maatregelen, genomen tot herstel van de financiële positie.

De financiële positie van Stichting Pensioenfonds IBM Nederland is naar mijn mening voldoende, mede gelet op de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen.

Amstelveen, 22 juni 2007

Drs. Frank Verschuren AAG
verbonden aan Mercer Certificering BV

Accountantsverklaring

54

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2006 van Stichting Pensioenfonds IBM te Amsterdam uit de balans per 31 december 2006 en de staat van baten en lasten over 2006 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds IBM per 31 december 2006 en van het resultaat over 2006 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e BW melden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Den Haag, 22 juni 2007

Ernst & Young Accountants

w.g. R.J.W. Lelieveld RA

Summary of the Annual Report

Contents

Preface	57
Significant Developments	58
Numbers	59
Asset Management	59
Financial Statements	64
Balance Sheet	64
Statement of Income	65
Basis of Valuation and Results	66

Foundation Board

P.N.J. Snoek, Chairman
 S. Gerbrandy, Vice-Chairman
 J.G.C.M. Wijffels, Secretary
 H.M. Kempers, Vice-Secretary
 R. Duijker
 D. Nieuwkerk

Management and Administration

R. Hommes, General Manager
 K. Verloop, Deputy General Manager
 R. O. J. Melching, Company Secretary

Preface

Positive asset performance in 2006 has resulted in a total return of 9.48%. Using a 4% discount rate on pension liabilities, this performance has resulted in an increased level of coverage at 142.7% at end of year 2006.

The past year was largely dominated by changes to the pension benefit schemes per June 1. These changes were a consequence of the introduction of the VPL law (dismantling fiscal sponsorship of early retirement and the introduction of a new fiscal savings scheme) combined with measures imposed by IBM Nederland BV to ensure better pension cost control moving forward. Additionally, compensation for inflation (i.e. indexation) is now directly linked to the fund's coverage rate, rather than the excess return of the fund's assets. Apart from the preparation and implementation of these changes the fund was also heavily involved with the communication towards both active and inactive members.

As required in the new regulatory framework per January 1, 2007, the fund has started the process of analyzing the impact of premium, indexation and investment policies in 2006. Objective is to assess whether these policies are properly balanced, and if not how they need to change to achieve this balance.

In the area of governance, the Board has decided to move to a 'one-tier' board governance model. This means that the current executive management of the fund is added to the non-executive board. The latter will assume a more supervisory role in the new structure. The new model will be effective from July 1, 2007.

All the significant changes in 2006 have required lots of time and dedication from the fund's staff. The energy, creativity and hard work invested have been crucial to the outstanding results of the fund in 2006.

Mr. B. Ferwerda stepped down from the Board in January 2007. He had been a Board member since March 2001. The Board would like to express her gratitude for Mr. Ferwerda's contributions to the fund.

On behalf of the Board,

P.N.J. Snoek, Chairman

Significant Developments

Total return on assets was 9.48% for the year. Performance made a cautious start in the first months of the year, but especially the months October and December showed significant results.

IBM Nederland B.V. did not have the obligation to pay extra premium during the year as a result of the solid financial health of the fund at the end of 2005. The coverage rate based on a fixed discount of 4% was 142.7% at end of year. On market value basis this number is 147.3%.

Pension Benefits Scheme changes

The year was dominated by changes in the pension benefit schemes as of June 1, 2006. The new pension law limits early retirement possibilities and has initiated the required change of pension age from 60 to 65 years. Only members born before January 1, 1950 still remain in the original scheme. At the same time, IBM indicated that pension costs and financing needed further attention. This has resulted in cost and benefit reductions in the IBM pension schemes.

Inflation correction (indexation) rules have changed for all active and non-active members of the fund. The ambition level is now set at 75% of the Consumer Price Index, and the decision to grant indexation is now dependent on the coverage rate of the fund, rather than on the level of excess return on investments.

Furthermore, fixed individual contributions for active members have been introduced. A mandatory deduction of 5% of pension income is applied as of January 1, 2007 for active members. For certain elements, IBM has provided compensation for these changes to its active employees.

The Participant's Council of the fund has in majority approved the proposed changes. A number of inactive members indicated to the fund their disagreement with the proposed changes. The Grey Blue Circle, representing IBM retirees, has agreed to a mediation process with the fund in order to explore whether a solution can be found for the disagreements.

As part of a new financing structure for the fund, IBM Corporation has agreed to provide a financial guarantee for 5 years. This allows the fund to maintain its current allocation to more volatile assets like equities within the buffer requirements.

Numbers

Number of participants in the pension schemes (year-end)

	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997
Participants (active employees)	4,713	4,873	4,803	5,135	4,045	4,614	4,612	4,905	4,794	4,126
Deferred pensions	5,991	5,931	5,432	5,303	5,105	5,005	4,779	3,978	3,742	3,555
Pensioners	4,155	4,012	3,814	3,765	3,703	3,492	3,361	3,188	3,014	2,870
	14,859	14,816	14,040	14,203	12,853	13,111	12,752	12,071	11,550	10,551
Pension payments (x € million)	128	120	119	118	106	99	92	86	80	75

Asset Management

General

The year 2006 turned out to be a positive year for equities. The fund managed again to generate a good return on assets. The portfolio performed at a rate of 9.48%. This is slightly less than the fund's benchmark, which was at 9.62%. The use of benchmarks facilitates the process of evaluating performance and the choices made within the various investment portfolios of the fund. The 1-, 3- and 5-year performance figures are found in the table below:

	1 year	3 years	5 years
Total return	9.48%	11.27%	4.94%
Benchmark return	-0.14%	-0.03%	+0.11%

Total assets were 3,099 mln euro at end of year 2006. This was 2,921 mln euro at end of 2005. All assets are managed by external investment managers on the basis of investment mandates. There are both active and passive mandates; the latter strictly follows the assigned benchmark. IBM has opened pooled investment vehicles for active management of both equity and fixed income securities.

The asset class equities -and specifically local equities at 20.3% and emerging markets equities at 16.1%- has generated high returns. Fixed income investments resulted in a 2.8% negative result. Even though active currency management lacked behind the assigned benchmark, it contributed significantly to the absolute performance. Total return before currency hedging was 7.12%.

Investment policy

An ALM model is used to assess the long-term effects of the investment policy and the changes in financial markets in relation to the liabilities of the fund. This model has contributed to an updated financial policy in 2006. The consequences of the implemented changes, of which as most important the indexation policy, have been analyzed using ALM studies, resulting in better understanding of the liability structure and interest sensitivity of the fund. These results are used to come to a better balance between the required premium and the strategic asset mix. The studies need further consideration to assess the validity of the current strategic asset mix.

The fund coverage rate rose above 120% in 2004. According to the investment policy of the fund this should have triggered a rebalancing exercise to move back to the strategic asset mix of 65% equities and 35% fixed income. Below 120% coverage, a regime of Buy-and-Hold was in place. The Board decided in 2004 to maintain the Buy-and-Hold regime temporarily in order to better anticipate the coming changes in the fund.

In October 2006, the decision was made to move back to the strategic asset allocation. Given that market movements had pushed the actual mix within the bandwidths of the strategic mix, additional rebalancing activities were not necessary. At the same time, the first step towards the transition to a MSCI World benchmark for equities was made. This benchmark will replace the compilation of local benchmarks. In four steps the relative bias towards local equities (Europe) is reduced in favour of foreign equities, as the MSCI World benchmark prescribes.

The benchmark for US equities was changed from Russell 3000 to MSCI US. This change ensures alignment of benchmarks to MSCI for all the fund's investments.

The fund's assets are managed by external managers. The mix between active and passive management is driven by a combination of risk management factors and the believe that certain markets have better opportunities to generate additional value by deviating from the applicable index. Asset allocation on a fund level is based on strategic considerations. Only investment managers are able to make tactical allocations within the restrictions of their specific mandates.

Currency risks within the fixed income portfolios are fully hedged. In the equity portfolios around 67% of non-Euro currency risk is hedged away. On a total fund level this means a currency hedge ratio of 40% at year end 2006. For year end 2005 this ratio was at 30.5%.

The current hedge policy leaves 18% currency risk within the fund.

Figure 1 shows the geographic allocation of equity investments. Figure 2 shows allocation to currencies.

Figure 1 – geographic allocation of equity

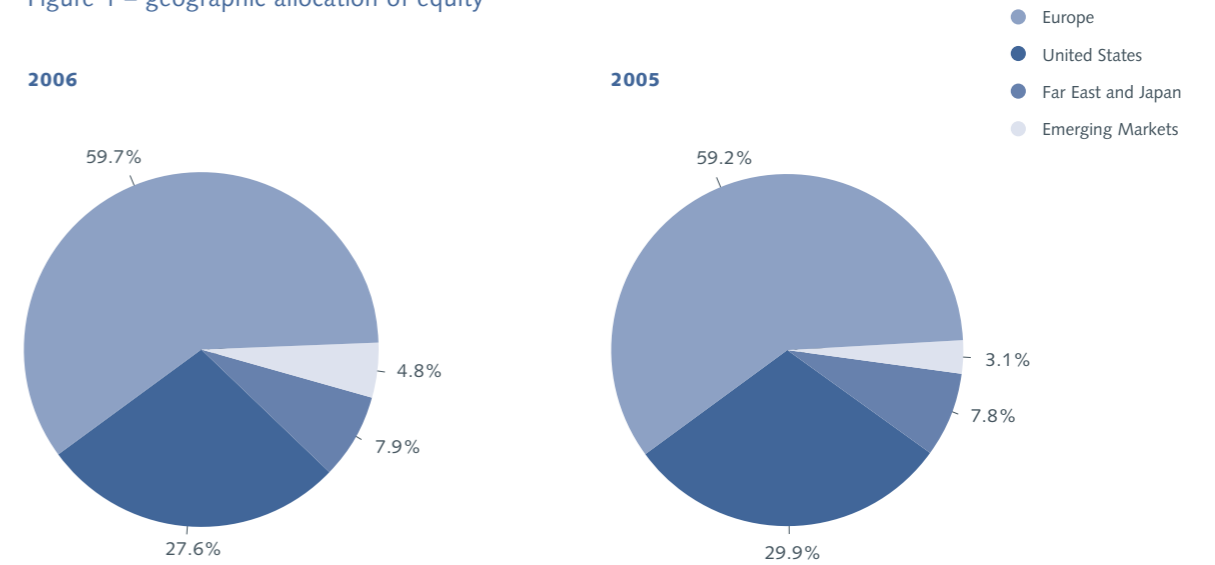
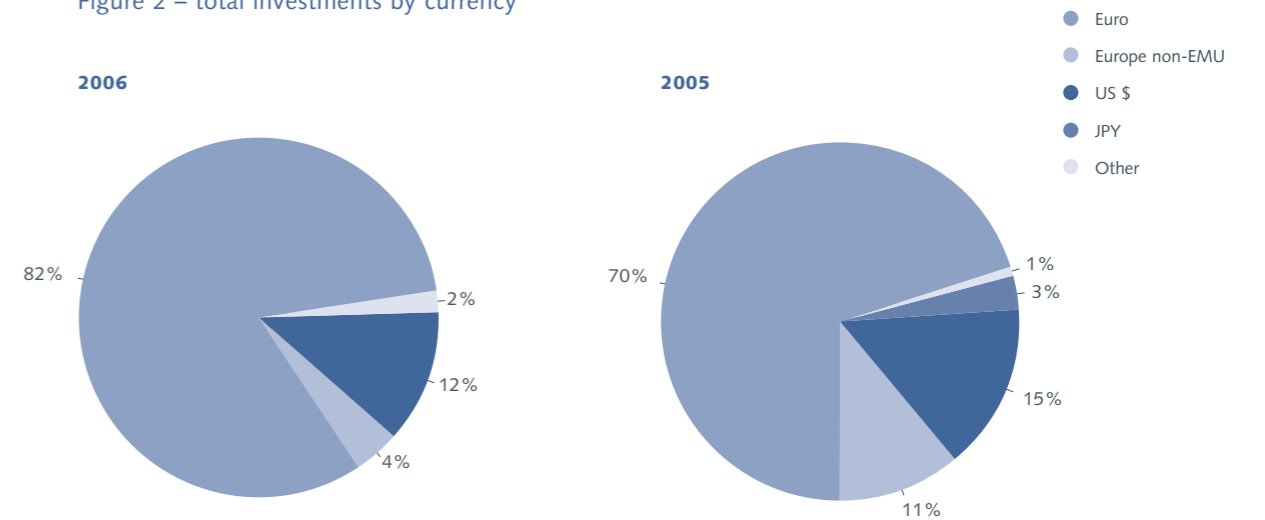

Figure 2 – total investments by currency

Changes Investment Management

A new active currency manager was hired in February to replace a passive manager. The Emerging Markets mandate and 50% of other active and passive equity mandates were transitioned into the DGEF pool. This tax transparent equity pooling vehicle is run out of Ireland and allows IBM pension funds to benefit from diversification opportunities.

The US Small Cap mandate was terminated due to its relative small size.

DC Funds

IBM contributes monthly to the DC capital of members in the Basis- and FlexPension schemes. In the latter scheme, members can opt to top up their DC capital individually.

The offered funds in the DC scheme have not changed in 2006. All assets in the funds are passively managed. There are six investment funds available or a Life Cycle option consisting of three passive funds: euro equities, euro fixed income and world equities. For the individual selection deposit, Far East and US funds are available. In view of the new Pension Act, preparations have been made to change this structure in 2007.

Risk Management and the New Financial Framework (nFTK)

The fund has decided not to apply for the optional change to the nFTK per January 1, 2006 as a result of the uncertainties at that time surrounding the pension schemes and the financing.

Preparations for the mandatory change to the nFTK as of January 1, 2007 have continued to take place in 2006. From that date, liabilities are to be reported using market values rather than a fixed discount percentage.

The development of the internal model for risk management was also continued during the year. This model generates a better view on both short and long term financial risks of the fund. Full implementation is expected sometime during the year 2007.

Risk management is also dealing with operational risks in the fund, such as information technology, administrative processes, compliance and internal control. Special focus during the year was given to corporate governance, i.e. the role and responsibilities of the fund as a shareholder in public and non-public companies. Additionally, communications and management of interest sensitivity were important topics.

BALANCE SHEET

(all figures x € 1,000)

	31 December 2006	31 December 2005
ASSETS		
Investments		
Fixed Income	1,052,404	1,092,786
Equity		
- Local & Foreign Equity	1,920,581	1,709,370
- Other Equity	14,433	23,876
	<u>1,935,014</u>	<u>1,733,246</u>
	2,987,418	2,826,032
Investments participants FlexPension Scheme	<u>111,633</u>	<u>94,538</u>
Total investments	3,099,051	2,920,570
Accounts receivable and other assets		
Outstanding interest and dividends	1,929	1,943
Accounts receivable and other assets	<u>66,072</u>	<u>54,792</u>
	68,001	56,735
Cash and cash equivalents		
	<u>62,537</u>	<u>51,946</u>
	3,229,589	3,029,251
LIABILITIES		
Reserve		
	923,732	690,457
Technical Provisions		
	<u>2,275,602</u>	<u>2,309,385</u>
Total Pension Reserve	3,199,334	2,999,842
Accounts Payable and Other Liabilities		
	<u>30,255</u>	<u>29,409</u>
	3,229,589	3,029,251

STATEMENT OF INCOME

(all figures x € 1,000)

	2006	2005
INCOME		
Employer and employees contributions	60,602	96,916
Income from investments	268,029	396,239
Income from investments of FlexPension Scheme participants	9,239	14,251
Transfers from other pension schemes	1,649	1,357
Other income	<u>3,787</u>	<u>3,398</u>
	343,306	512,161
EXPENSES		
Decrease/Increase of pension liabilities	-33,783	145,366
Re-insurance	53	82
Transfers to other pension schemes	11,003	16,792
Pension payments	127,794	120,365
Operating expenses	4,294	4,026
Other expenses	<u>670</u>	<u>1,305</u>
	110,031	287,936
Withdrawn from/added to reserve	<u>233,275</u>	<u>224,225</u>

Basis of Valuation and Results

General

Assets and liabilities are reported at nominal values unless stated differently. Material fixed assets are reported at the purchase value, less depreciation (with a maximum of 5 years). Foreign currency is converted at the exchange rate as per the balance sheet date. Currency differences are included in the income statement.

Fixed Income

Bonds are reported at market value. All bonds are exchange listed.

Equity

Listed stocks and indirect real estate are reported at market value. Private investments are reported at market value where available, or otherwise the net asset value will be used (reduced by costs and expenses as necessary). The value can be obtained from recent transactions, independent third parties valuation or intrinsic value.

Derivatives

The financial instruments that are included in the balance sheet are based on market value. The financial instruments which are not included in the balance sheet consist of forward and future contracts to cover currency and interest rate risks and are reported at nominal value. Changes in the market value of a derivative are reported in the income statement for the period in which the changes occur, in so far that they cover a processed debit or credit entry in the balance sheet.

DC Investment Scheme

The investments for the BasisPension scheme and the DC part of the FlexPension scheme are based on market value and price movement risks are borne by the participants. The following passive investment funds are available for the participants: Euro Fixed Income, Euro Equity, US Equity, Far East Equity, World Equity and Euro Cash.

Reserve

The remainder of the fund is included in the reserve, which has been set up to act as a buffer against investment and other risks. Where possible, the buffer covers the indexation of liabilities for pensioners and former members, as well as for the accumulated obligations under the DB part of the FlexPension scheme.

The Dutch Central Bank imposes minimum buffers to be held by the Fund. These buffers are split between a reserve for general risk and a reserve for investment risk. The general risk reserve amounts to 2% of the Technical Provisions (exclusive of investments of participants in the BasisPension scheme and the DC part of the FlexPension scheme). The reserve for investment risks serves to withstand a drop in the value of investments. For 2006, this reserve is at 9% (85 million euro) for fixed income and at 25% (432 million euro) for equities.

Technical Provisions

The technical provisions are equal to the cash value of the accumulated rights under the pension schemes and other pension liabilities.

Asset Liability Management (ALM)-studie Letterlijk: het afstemmen van de beleggingsmix op verplichtingen. Het uitvoeren van een ALM-studie kan een pensioenfonds of verzekeringsmaatschappij behulpzaam zijn bij de afstemming van het beleggingsbeleid, de financieringsafspraken, het indexatiebeleid en de pensioenregeling.

Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) Pensioenfondsen dienen te werken volgens een actuariële en bedrijfstechnische nota. Hierin zijn onder meer de financiële opzet van een pensioenfonds en de grondslagen waarop deze berust, omschreven. De ABTN moet in ieder geval een beschrijving bevatten van de financieringsmethode, de wijze van berekening van de bijdragen en van de toereikendheidstoets, alsmede een uiteenzetting van het beleggingsbeleid, een organogram en een mandaatregeling. De ABTN moet aan de toezichthouder De Nederlandsche Bank worden overgelegd.

Actuariële risico's Risico's verbonden aan de kansstelsels die gebruikt worden bij het pensioenfonds. Bijvoorbeeld het risico voor het pensioenfonds dat deelnemers veel ouder worden dan verwacht waardoor de pensioenen langer moeten worden uitbetaald.

Autoriteit Financiële Markten (AFM) Orgaan dat toezicht houdt op het gedrag van alle partijen op de financiële markten in Nederland, d.w.z. op de markten van sparen, lenen, beleggen en verzekeren. Een belangrijk onderdeel is het "effectentypische gedragstoezicht", waarbij het erom gaat dat medewerkers van pensioenfondsen zich onthouden van bijvoorbeeld koersmanipulatie en misbruik van voorwetenschap bij de handel in effecten voor het fonds en privé. Zie ook DNB.

BasisPensioenregeling Nieuwste regeling van Stichting Pensioenfonds IBM Nederland die is ingegaan per 1 juni 2006. Deze regeling geldt voor nieuwe deelnemers en deelnemers die geboren zijn op of na 1 januari 1950. De BasisPensioenregeling kent drie groepen deelnemers. Deze worden aangeduid als deelnemers A, deelnemers B en deelnemers C. Zie ook onder het FlexPensioenreglement en IBM Pensioenreglement.

Beleggingsrisico's Risico's verbonden aan beleggen; de verwachte rendementen kunnen in werkelijkheid hoger of lager uitvallen ('Rendementen uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst').

Benchmark Een objectieve maatstaf (index) voor het vergelijken van de performance van de beleggingen.

Beschikbare premieregeling Pensioenregeling waarin de hoogte van de verzekerde pensioenen afhankelijk is van de krachtens de regeling beschikbare premie en de daarmee te behalen beleggingsopbrengsten.

Beursgenoteerd Effecten die op de beurs verhandelbaar en genoteerd zijn. Zij kennen openbare prijzen en prijsvorming.

Consumenten-prijsindexcijfer Gewogen mandje van een aantal consumentenprijzen. Dit geeft de ontwikkeling van de consumentenprijzen aan.

De Nederlandsche Bank (DNB) Orgaan dat toezicht houdt op financiële instellingen waaronder banken, pensioenfondsen en verzekeraars. Het gaat hier om het bedrijfs-economische toezicht ("prudentieel toezicht"). Het toezicht op ondernemingspensioenfondsen, zoals Stichting Pensioenfonds IBM Nederland, is geregeld in de nieuwe Pensioenwet. DNB houdt ook toezicht op pensioenregelingen die door een werkgever bij een verzekeraar worden ondergebracht. Zie ook AFM.

Dekkingsgraad De verhouding tussen enerzijds de contante waarde van de op dat moment geldende reglementaire pensioenaanspraken en anderzijds het aanwezige vermogen. Het aanwezige vermogen is de som van de contante waarde van pensioenaanspraken die op dat moment zijn gefinancierd, en de eventuele algemene en extra reserve.

Defined Benefit (DB) Pensioenregeling waarbij de hoogte van de uitkering van het pensioen vaststaat, en de pensioenpremies niet vaststaan.

Defined Contribution (DC) Pensioenregeling waarbij de pensioenpremies vaststaan en de hoogte van de uitkering van het pensioen niet vaststaat.

Derivaten Afgeleide financiële instrumenten, dat wil zeggen financiële contracten, waarvan de waarde wordt afgeleid van een onderliggende waarde (bijv. een aandeel), een referentieprijis of een index (bijv. de AEX-index). De hoofdvormen van derivaten zijn opties, futures contracten en forward contracten.

Direct rendement De jaarlijkse opbrengsten op effecten; bij aandelen: dividendrendement; bij vastrentende waarden: couponrendement.

Dividend Winstuitkering die door een bedrijf wordt uitgekeerd aan haar aandeelhouders.

Financieringsovereenkomst In termen van pensioenen is dit de overeenkomst tussen het pensioenfonds en de werkgever die in hoofdzaak bevat hoe de premiebetalingen en eventuele premierestituties zijn geregeld.

Financieel Toetsingskader (FTK) Een samenstel van regels waarop pensioenfondsen hun financieel beleid moeten baseren. Het gaat er daarbij om dat zij voldoende financiële middelen hebben om hun verplichtingen op korte en lange termijn te kunnen nakomen, onder andere door het houden van voldoende financiële buffers. Het FTK zal de huidige "Actuariële Principes Pensioenfondsen" vervangen. Het FTK is ingevoerd per 1 januari 2007.

FlexPensioenreglement De tweede regeling van Stichting Pensioenfonds IBM Nederland. In deze regeling worden sinds 1 juni 2006 geen nieuwe deelnemers opgenomen. Deze regeling geldt voor deelnemers die bij IBM in dienst zijn gekomen na 30 april 1998 en die geboren zijn voor 1 januari 1950. Zie ook IBM Pensioenreglement.

Forwards Contracten die de verplichting inhouden om geldbedragen in verschillende valuta op een vooraf bepaalde toekomstige datum uit te wisselen tegen een vooraf overeengekomen prijs. Een forward contract wordt tussen partijen afgesloten zonder tussenkomst van een beurs.

Futures Zie Forwards, met vooral dit verschil dat deze contracten uitsluitend worden verhandeld op een beurs.

IBM Pensioenreglement De eerste pensioenregeling van IBM. Deze eindloonregeling geldt voor deelnemers die in dienst van IBM zijn gekomen vóór 30 april 1998 en zijn geboren vóór 1950. Zie ook FlexPensioenreglement.

Index Een mandje bestaande uit aandelen, vastrentende waarden of een andere vermogenscategorie. Een index kan de waardeontwikkeling van een specifieke vermogenscategorie aangeven. Bekende voorbeelden van (aandelen)indices zijn de AEX en de Dow Jones.

Indexatie Verhoging van ingegane pensioenen (na pensioeningang) en/of (premiëvrije) pensioenaanspraken (voor pensioeningang) met een percentage dat gelijk blijft aan een indexcijfer. Als indexcijfer worden vaak het consumentenprijsindexcijfer (CPI) of indexcijfers van CAO-lonen gehanteerd. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) stelt deze indexcijfers samen.

Interest Vergoeding (in percentage) voor het uitlenen van geld, ofwel rente.

Kapitaalmarktrente De rente die vergoed wordt op leningen met een resterende looptijd van langer dan 2 jaar.

Kredietrisico Het risico dat de crediteur loopt bij het uitlenen van geld.

Mandaat Het mandaat vermogensbeheer, ook wel beleggingsrichtlijnen of beleggingsinstructie genoemd, bevat de beleggingstechnische afspraken over het beheer van het vermogen. Het mandaat wordt vastgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur en bevat alle restricties waarbinnen een vermogensbeheerder mag beleggen.

Middelloonregeling Pensioenregeling waarin de hoogte van het (behaalbare) ouderdomspensioen is gebaseerd op de gemiddelde pensioengrondslag die tijdens het deelnemerschap aan de pensioenregeling heeft gegolden.

Nabestaandenpensioen Verzamelnaam voor pensioen dat is geregeld voor weduwen, weduwnaars, partners en wezen als de deelnemer komt te overlijden.

Niet-beursgenoteerd Effecten die niet op de beurs verhandelbaar zijn, maar slechts onderling. Ze kennen geen openbare prijzen of prijsvorming.

Nieuwe Pensioenwet Wet ter vervanging van de Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) uit 1952. De nieuwe wet is op 1 januari 2007 in werking getreden. Het doel van de wet is de waarborging van pensioentoezeggingen aan werknemers in dienst van particuliere

bedrijven of (semi-) overheid. De wet is van toepassing op pensioentoezeggingen die een werkgever doet aan personen die zijn verbonden aan zijn onderneming.

One tier board Een bestuursvorm waarbij er binnen het bestuursorgaan onderscheid wordt gemaakt tussen bestuurders die zijn belast met de uitvoerende werkzaamheden en bestuurders die zijn belast met het toezicht op die werkzaamheden en op de algemene beleidsvorming. Het toezicht wordt in dit – uit het Angelsaksische recht afkomstige – stelsel derhalve vormgegeven binnen één bestuursorgaan. De systematiek van een one tier board kan volgens de ‘Principes voor goed pensioenfondsenbestuur’ bij een pensioenfonds worden ingevuld door de verschillende taken en bevoegdheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur vast te leggen.

Opties Contracten die de koper het recht geven om op een bepaald tijdstip (Europese optie) of tot en met een bepaald tijdstip (Amerikaanse optie) tegen een vooraf vastgestelde prijs de onderliggende waarden (bijvoorbeeld aandelen of obligaties) te kopen (call-optie) of verkopen (put-optie).

Passief vermogensbeheer Beleggingsbeleid waarbij ervoor wordt gekozen om de (benchmark-)index te volgen. Het rendement van dit beleid zal dus altijd zeer dicht bij het benchmarkrendement liggen: nooit wezenlijk hoger, maar ook nooit wezenlijk lager.

Persoonlijk Pensioen Kapitaal (PPK) deelnemers Het bedrag dat deelnemers hebben opgebouwd in de DC-regeling van het FlexPensioenreglement en het BasisPensioenreglement.

Pensioenvermogen De reserve van het fonds vermeerderd met de technische voorzieningen.

Pensioenverplichtingen De verplichtingen om op een vooraf afgesproken pensioendatum een pensioen uit te keren.

Pension Fund Governance Goed pensioenfonds bestuur is het geheel van regels om een pensioenfonds goed te kunnen besturen.

Pooling Samenvoegen van verschillende deelportefeuilles van beleggingen.

Prudentievoorziening Voorziening van middelen die wordt aangehouden om mogelijke toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen.

Rendement Het positieve of negatieve resultaat dat een pensioenfonds, vermogensbeheerder of verzekeringsmaatschappij behaalt met de belegging van daartoe beschikbare middelen. Vaak wordt dit gemeten ten opzichte van een index: de benchmark.

Rente Termijn Structuur De rentetermijnstructuur, of yield curve, is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds. Een ‘normale’ rentetermijnstructuur heeft een stijgend verloop. Bij het uitlenen van geld voor een langere periode, is de vereiste vergoeding normaliter hoger dan bij een lening voor een korte termijn.

Slaper Een ex-werknemer die bij beëindiging van zijn dienstverband zijn pensioen bij het pensioenfonds heeft achtergelaten. In pensioenjargon heet zo'n ex-werknemer een 'slaper'. Slapers hoeven geen premies meer te betalen.

Stichting van de Arbeid (STAR) Adviesorgaan van de overheid waarin de centrale organisaties van werkgevers en werknemers zijn vertegenwoordigd.

Strategische beleggingsmix De lange termijn verdeling van het vermogen over de verschillende beleggingscategorieën (aandelen, vastrentende waarden, onroerend goed). Deze verdeling wordt veelal gebaseerd op een ALM-studie.

Swaps Contracten die de verplichting inhouden tot uitwisseling van geldstromen gedurende een bepaalde periode en volgens bepaalde condities. De meest voorkomende zijn renteswaps, waarbij een variabele (korte) rente gewisseld wordt met een vaste (lange) rente.

Technische voorziening Voorziening voor toekomstige pensioenverplichtingen van een pensioenfonds of verzekeraar, waarbij geen rekening wordt gehouden met een toekomstige verandering in sterftetabellen, met beleggingsrisico e.d..

Valuta-afdekking Het afdekken van valutarisico's (fluctuaties van vreemde valutakoersen ten opzichte van de euro) door middel van het afsluiten van valutatermijntransacties.

Valutarisico Koersrisico dat een belegger loopt door te beleggen in (effecten die noteren in) vreemde valuta.

Valutatermijntransacties Transacties in termijncontracten op de valutamarkten met als doel het valutarisico af te dekken.

Vermogensbeheer Professioneel beheer van vermogens voor organisaties zoals pensioenfonds, verzekeringsmaatschappijen en/of vermogende particulieren. Vermogensbeheerders zijn vaak onderdeel van een bank dan wel financiële instelling, maar kunnen ook een onafhankelijke organisatie zijn.

Waardeoverdracht (inkomend, uitgaand, collectief, individueel) Het overdragen van de contante waarde van pensioenaanspraken om pensioenverlies te beperken wanneer een werknemer van pensioenregeling wisselt. Pensioenaanspraken worden daartoe afgekocht door de instelling die de pensioenregeling van de oude werkgever uitvoert en het afkoopbedrag wordt vervolgens rechtstreeks overgedragen aan de instelling die de pensioenregeling van de nieuwe werkgever uitvoert. De werknemer koopt daarmee bij die instelling pensioenaanspraken in.

Wet aanpassing fiscale behandeling VUT/Prepensioen en introductie levensloopregeling (wet VPL) Fiscale wetgeving op grond waarvan de opbouw van pensioenen, die ingaan vóór de leeftijd van 65 jaar niet langer fiscaal wordt begunstigd. Tevens wordt in de wetgeving voorzien in een mogelijkheid om te sparen voor levensloopverlof dat gedurende de loopbaan of voorafgaande aan pensioneren kan worden genoten. De levensloopregeling vervangt de oude fiscale verlofspaarregeling.